

§ 16 a miljøgodkendelse

Moderupvej 18, 5471 Søndersø

nordfyns
kommune

Forfatter: Nordfyns Kommune
Godkendt den 17. marts 2021
Dokument nr. D2020-268910
Sags nr. S2020-61618

Indhold

Datablad	2
Miljøtilladelse.....	3
Baggrund	3
Resumé.....	4
Afgørelse.....	4
Vilkår for godkendelsen	4
Øvrige bestemmelser	11
Partshøring	11
Retsbeskyttelse	12
Revurdering af IE-husdyrbrug	12
Udnyttelsesfrist og bortfald.....	12
Klagevejledning	12
Offentliggørelse.....	13
Miljøteknisk redegørelse	16
Driftsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug	16
Beliggenhed og planmæssige forhold	16
Indretning.....	18
Produktion og drift	19
Risiko for uheld og minimering heraf.....	21
Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg.....	22
Affald.....	27
Gødningsproduktion og håndtering.....	27
Ammoniakemission fra staldanlæg til naturområder	28
Bilag IV-arter	31
Bedste tilgængelige teknik og ressourceforbrug:.....	33
Konklusion på BAT og ressourceforbrug	39
Miljøkonsekvensrapport (ved § 16a og nogen gange § 16b).....	39
0-alternativet og alternative muligheder	40
Ændringer i ejerforhold.....	40
Ophør af produktionen	40
Kommunens samlede vurdering	40
Litteratur.....	41
Bilag 1. Staldtegninger med produktionsarealer.....	43
Bilag 2: Kort over kategori 1- og 2- naturområder.....	44
Bilag 3: Kort over kategori 3-naturområder.....	45
Bilag 4. Lugtberegning	46
Bilag 5 Miljøkonsekvensrapport	47

Datablad

Ansøger	Hans Christian Andersen
Bedriftens adresse	Moderupvej 18 5471 Søndersø
Gårdens navn	Moderup Nygård
Matrikelnummer	5a, Moderup By, Særslev
Virksomhedens art	IE-svineproduktion
Listebetegnelse	§ 16 a – miljøgodkendelse af landbrug
Ejer	Hans Christian Andersen Moderupvej 18 5471 Søndersø
CVR-nummer	56 99 34 28
CHR-nummer	86577
P-nummer	10 02 05 60 57
Kontaktperson	Hans Christian Andersen Moderupvej 18 5471 Søndersø
Konsulent	Patriotisk Selskab v/Kamilla From-Nielsen Ørbækvej 276 5220 Odense SØ kfn@patriotisk.dk
Tilsynsmyndighed	Nordfyns Kommune

Miljøtilladelse

Baggrund

Hans Christian Andersen driver en svineproduktion på adressen Moderupvej 18, 5471 Søndersø. Ejendommen har en godkendelse fra 8. november 2018 til en produktion på 800 årssøer og 400 polte (90-110 kg), svarende til 184,9 dyreenheder (DE).

Der søges om miljøgodkendelse efter de nyeste regler. Der sker ingen ændringer i dyreholdet, eller i bygninger/husdyrgødningsanlæg med det ansøgte. Salg af smågrise er ophørt og smågrisene køres nu til Moderupvej 19 på ugebasis, hvorfor der derfor bliver et antal transporter på 52 stk. pr. år. Der søges om miljøgodkendelse af det eksisterende produktionsareal på 3.271 m² staldareal og det eksisterende areal af gyllebeholderne på 898 m².

Jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (nr. 718 af 8. juli 2019) § 30, skal Kommunen se på produktionen og vurdere virkningen af det ansøgte gennem to beregninger. Dette er lovbestemt og sikre en vurdering af husdyrproduktionens påvirkning af det omgivende miljø over en længere periode.

- Kommunen skal vurdere det ansøgte i forhold til produktionen for 8 år siden (8-årsdriften).
- Kommunen skal også vurdere det ansøgte i forhold til den nuværende tilladte drift.

I denne ansøgning er den eksisterende drift og den ansøgte drift ens, da der ikke sker ændringer med det ansøgte.

Før 2017 blev tilladelser og godkendelser givet i forhold til et antal dyr og deres vægt, samt typen af dyr (f.eks. søer/slagtesvin) og anvendte gulvtyper.

Med den lov der gælder nu, skal tilladelser og godkendelser gives til et antal m² produktionsareal, til dyretypen samt til anvendte gulvtyper. For at ansøger kan anvende det obligatoriske ansøgningssystem (husdyrgodkendelse.dk), skal produktionsarealet i den eksisterende drift fastlægges, ligesom det skal fastlægges for 8-årsdriften. Der er bygget til siden for 8 år siden, hvorfor produktionsarealet er mindre i 8-årsdriften.

Udgangspunktet for ansøgt drift og nudrift er de nuværende 3.271 m² produktionsareal (800 årssøer og 400 polte) og 898 m² produktionsareal til gylleopbevaring, mens produktionen for 8 år siden svarer til et produktionsareal på 2.245 m² og 898 m² produktionsareal til gylleopbevaring.

Husdyrbruget er ikke driftsmæssigt, teknisk og forureningsmæssigt forbundet med et andet husdyrbrug. Ansøgningen omfatter derfor alene adressen Moderupvej 18, 5471 Søndersø.

Det ansøgte projekt er omfattet af Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., nr. 1020 af 6. juli 2018 og skal godkendes efter lovens § 16 a, stk. 2.

Resumé

Hans Christian Andersen har 10. december 2020 via Landboforeningen Patriotisk Selskab søgt om miljøgodkendelse efter de nyeste regler om miljøgodkendelse af husdyrbrug. Produktionen ændres ikke og der bygges ikke nyt. Antallet af transporter forøges med 26 stk. pr. år.

Produktionen ønskes miljøgodkendt efter § 16 a, stk. 2 i Husdyrbrugloven (nr. 1020 af 6 juli 2018), som omfatter IE-brug.

Der er søgt om miljøgodkendelse af de eksisterende 3.271 m² produktionsareal indenfor eksisterende staldanlæg og 898 m² overfladeareal af de eksisterende gyllebeholdere.

Ansøgningen giver lov til at fylde staldene indenfor rammerne i anden lovgivning bl.a. dyreværnsloven.

Afgørelse

Nordfyns Kommune godkender hermed husdyrproduktionen på 3.271 m² produktionsareal til grise fordelt på 3.046 m² til søer på delvis spaltegulv og 225 m² til slagtesvin (polte) på delvis fast gulv (25-49 % fast gulv), samt 898 m² husdyrgødningsopbevaringslager på Moderupvej 18, 5471 Søndersø.

Nordfyns Kommune finder, at svineproduktionen på Moderupvej 18, 5471 Søndersø kan drives på en miljømæssig forsvarlig måde.

Afgørelsens grundlag

Miljøgodkendelsen bygger på ansøgning i Husdyrgodkendelse.dk, ansøgningsskema med nummer 223.151, version 1, inklusive bilag der er fremkommet i forbindelse med sagsbehandlingen. Derudover ligger Miljøstyrelsens vejledninger til grund for denne afgørelse.

Afgørelsens indhold

Miljøgodkendelsen indeholder vilkår for virksomhedens drift, indretning og kontrol, der har til hensigt at beskytte naboer og det omgivende miljø.

Miljøgodkendelsen indeholder nærværende afgørelse med vilkår, en miljøteknisk redegørelse med vurdering af udvidelsen og dens miljømæssige påvirkninger af naturen, miljøet og naboer.

Afgørelsens begrænsninger

Virksomheden må ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde, der indebærer forøget forurening, før udvidelsen eller ændringen er godkendt af Nordfyns Kommune.

Vilkår for godkendelsen

Miljøgodkendelsen meddeles på følgende vilkår:

Vilkår

Produktion

1 Produktionens omfang

Godkendelsen omfatter 3.271 m² produktionsareal fordelt med:

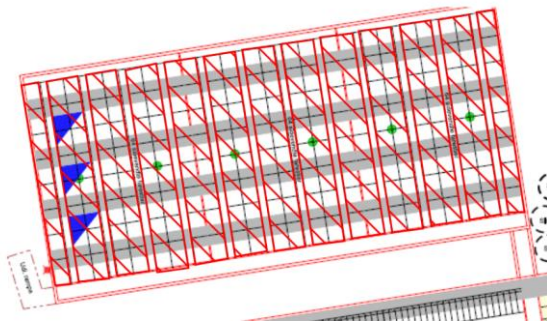
- 1.152 m² til søer i stald 1
- 868 m² til søer og 225 m² til slagtesvin i stald 2

- 1.026 m² i stald 3

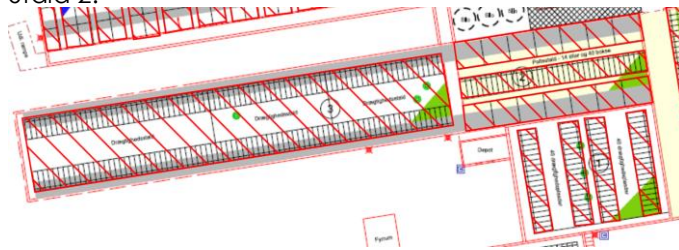
Produktionsarealet i de 3 staldbygninger skal placeres som på nedenstående kortudsnit (rød skravering). Produktionen må på intet tidspunkt overstige de begrænsninger, der følger af anden lovgivning.

De rød-skraverede områder er produktionsareal.

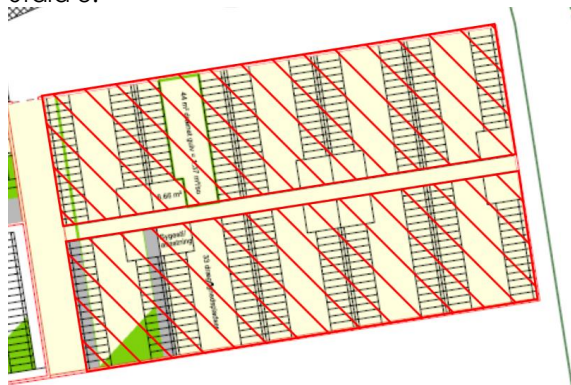
Stald 1:

Stald 2:

Stald 3:

2 Staldindretning og gulvtyper

Der stilles vilkår om, at alle stalde indrettes med delvis fast gulv. For slagtesvin gælder at der skal være mellem 25-49 % fast gulv. De anvendte gulvtyper kan alternativt være gulvtyper med lavere ammoniakfordampning.

Der skal anvendes mekanisk ventilation i alle stalde.

3 Kontrol af produktionens omfang

Til dokumentation for, at produktionen ligger indenfor godkendelsens rammer,

kan tilsynsmyndigheden til enhver tid kræve adgang til staldanlæg.

Der skal være dokumentation for produktionens drift i form af enten gødningsregnskab, produktionskontroller (E-kontrol) eller tilsvarende opgørelse over produktionen til dokumentation for dyretyperne på ejendommen. Dokumentationen skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende indenfor en frist på 4 uger og dokumentationen skal gemmes i mindst 5 år.

Minimering af forurening

4 Uheld og driftsforstyrrelser

Virksomheden skal indrettes og drives så risikoen for forurening af jord, grundvand og overfladevand, er så lille som muligt.

Spild og andet ukontrolleret udslip af gylle og andre forurenende stoffer skal forhindres eller forebygges og skadernes omfang skal begrænses hvis der alligevel sker uheld.

5 Begrænsning af lugtgener

Hele ejendommen og dens omgivelser skal renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt.

6 Lugtprøver

Hvis tilsynsmyndigheden (Kommunen) vurderer, at eventuelle klager vedr. lugt fra virksomheden er velbegrundede, skal virksomheden for egen regning lade foretage en akkrediteret undersøgelse af forskellige lugtkilder. Hvis undersøgelsen viser at lugtgenegrænserne ikke er overholdt, skal virksomheden for egen regning etablere tiltag således, at lugten udenfor staldene overholder lugtgenegrænserne. Lugtmåling kan maksimalt kræves én gang pr. år.

7 Støj

Miljøstyrelsens retningslinjer for støj skal overholdes.

Støjgrænser:

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdage kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimalværdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Hvis tilsynsmyndigheden (Kommunen) vurderer, at eventuelle klager vedr. støj fra virksomheden er velbegrundede, skal virksomheden igennem et akkrediteret firma for egen regning eftervise, at de stillede støjkrav er overholdt. Er støjkravene ikke overholdt skal virksomheden etablere tiltag til reduktion af støj, så støjkravene er overholdt. Støjmåling kan maksimalt kræves én gang pr. år og skal fore-

tages i overensstemmelse med miljøstyrelsens til enhver tid gældende vejledning om måling af ekstern støj fra virksomheder.

8 **Fluer**

Der skal gennemføres effektiv fluebekæmpelse i staldene, som minimum i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium.

9 **Skadedyr**

Der skal foretages en effektiv skadedyrsbekæmpelse (f.eks. rotter/mus). Forebyggelse skal ske gennem daglig oprydning af foderrester, sække mv. samt ved renholdelse af stier, gangarealer og foderrum. Konstateres skadedyr skal retningslinjerne for bekæmpelse jf. Århus Universitet følges.

10 **Hygiejne**

Ejendommen skal renholdes både indenfor og udenfor, så uhygiejnisk forhold undgås. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (bl.a. rotter m.v.).

Håndtering af husdyrgødning, olieprodukter, foderrester og lign. skal foregå, så spild undgås. Eventuelt spild skal opsamles med det samme.

BAT

11 **BAT-Ammoniak**

Der stilles vilkår om en maksimal ammoniakemission på 3.418 kg N pr. år.

Kravet overholdes via vilkår 1, 2, 21 og 22 (produktionsarealer/dyretyper, staldgulve og overdækning af gyllebeholder).

Dokumentation for produktionsarealets størrelse, dyretyper, anvendte gulvtyper og staldindretning skal kunne fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende indenfor en frist på 4 uger. Dokumentationen skal opbevares i minimum 5 år.

12 **Vandforbrug**

Stalde skal iblødsættes og vaskes med højtryksrensere eller tilsvarende vandbesparende teknik. Der skal føres dagligt tilsyn med vandforsyningen i forhold til lækager og øvrigt vandspild. Skader skal repareres så hurtigt som muligt. Vandforbruget skal følges minimum 1 gang årligt. Dokumentation for vandforbruget skal forevises på tilsynsmyndighedens forlangende indenfor en frist på 4 uger. Dokumentation skal gemmes i 5 år.

Hvis vandforbruget overstiger normforbruget væsentligt, skal der udarbejdes handlingsplaner for nedbringelse af vandforbruget. Handlingsplanerne skal udføres og revideres om nødvendigt. Handlingsplaner skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende indenfor en frist på 4 uger.

13 **Strømforbrug**

Der skal anvendes lavenergi belysning og der skal anvendes temperaturreguleret styring af ventilationen. Strømforbruget skal følges mindst 1 gang om året.

Dokumentation for strømforbruget registreres og følges samt kvitteringer for indkøb af lavenergi lysstofrør skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende indenfor en frist på 4 uger. Dokumentationen skal gemmes i 5 år.

Hvis strømforbruget overstiger normforbruget væsentligt, skal der udarbejdes handlingsplaner for nedbringelse af strømforbruget. Handlingsplanerne skal udføres og revideres om nødvendigt. Handlingsplaner skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende indenfor en frist på 4 uger.

Miljøteknologi

14 Gyllekøling

Der skal anvendes gyllekølingsanlæg med et areal på minimum 1.288 m² i den eksisterende farestald (stald 1), samt på minimum 1.042 m² i eksisterende drægtighedsstald 2. Der skal være installeret en varmepumpe.

Varmepumpen skal levere en specifik køleeffekt på mindst 42,7 W/m². Anlægget skal køre kontinuerligt hele året, hvilket svarer til en driftstid på 8.760 timer årligt og en køleydelse på 871.5412 kWh.

Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget og fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende indenfor en frist på 4 uger.

Ved udskiftning af varmepumpen skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsende til tilsynsmyndigheden før anlægget tages i drift.

15 Energimåler

Der skal være monteret en typegodkendt energimåler på varmepumpen. Energimåleren skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer den månedlige og årlige køleydelse målt i kWh.

Alternativt skal der installeres en timetæller, der registrerer varmepumpens driftstimer.

16 Trykfald

Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper anlægget. Anlægget må ikke kunne genstarte automatisk.

17 Vedligehold

Der skal være indgået en skriftlig aftale med godkendt montør eller tilsvarende om kontrol og service af gyllekølingsanlægget. Anlægget skal mindst en gang årligt serviceres og vedligeholdes, så det altid kører optimalt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmerne samt sikkerhedsordningen. Derudover skal kølekredsens ydelse kontrolleres og antal driftstimer skal aflæses og registreres.

- 18 **Egenkontrol**
Dokumentation for køleydelsen skal fremvises tilsynsmyndigheden (straks). Skriftlig aftale om service og årlig kontrolrapport skal opbevares i minimum 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende indenfor en frist på 4 uger. Service på gyllekølingsanlægget skal kunne dokumenteres, f.eks. ved faktura eller lign. og ligeledes fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende, ligeledes indenfor en frist på 4 uger.

- 19 **Anvendelse af gyllekøling**
Gyllekølingsanlægget skal være i anvendelse ved den eksisterende drift. Anlægget skal derfor køre jf. vilkår 17 senest samtidig med, at denne miljøgodkendelse tages i brug.

Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

- 20 **Påfyldningsplads for gylle**
Ved påfyldning af gylle skal der anvendes faste pumpesteder, som er indrettet med fast bund og afløb til gyllesystemet, således at alt spild ved påfyldning af gyllevogne opsamles.
Afløbet skal være dimensioneret således, at også større spild kan opsamles.
Etablering af påfyldningspladser skal kun ske ved ejede opbevaringsanlæg, der indgår i miljøgodkendelsen.

Et andet system der yder tilsvarende sikkerhed mod spild af gylle kan anvendes, hvis ejeren dokumenterer, at systemet ikke kan give anledning til spild af gylle udenfor gyllebeholderen.

- 21 **Opbevaring af husdyrgødning**
Overfladearealet af gyllebeholderne må maksimalt være 176 m² for gyllebeholder 1 og 722 m² for gyllebeholder 2.

- 22 **Fast overdækning**
Gyllebeholder nr. 2 skal være monteret med fast overdækning i form af telt, flydedug eller betonlåg. Åbning af den faste overdækning må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af husdyrgødning.

Skader på den faste overdækning skal repareres hurtigst muligt og seneste indenfor 1 uge, således at overdækningen er helt tæt. Umiddelbart efter endt omrøring og udbringning skal overdækning lukkes tæt til.

Såfremt en skade ikke kan repareres indenfor en uge, skal der indgås aftale om reparation inden 2 hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden skal straks underrettes om det.

Der skal føres logbog for gyllebeholderen, hvori eventuelle skader på den faste

overdækning noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende indenfor en frist på 4 uger og dokumentationen skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år.

Miljøbeskyttelse - IE

23 Miljøledelsessystem

Der skal gennemføres og overholdes et miljøledelsessystem. Miljøledelsen skal som minimum indeholde:

- En formuleret miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold
- Fastsatte miljømål
- Udarbejdes handlingsplaner for det, eller de fastsatte miljømål

Miljøarbejdet skal minimum 1 gang årligt evalueres og om nødvendigt skal der foretages justeringer af mål og handlingsplaner. Kravet om et miljøledelsessystemet træder i kraft ved godkendelsestidspunktet for denne miljøgodkendelse.

Dokumentation for miljøledelsessystemet skal kunne forevises på tilsynsmyndighedens forlangende indenfor en frist på få dage.

24 Affald og anvendelse af farlige stoffer

Håndtering af husdyrgødning, olieprodukter, foderrester og lign. skal foregå, så spild undgås. Eventuelt spild skal opsamles med det samme.

Affald skal håndteres hygiejnisk, og opbevares og bortskaffes efter Nordfyns Kommunes affaldsregulativ.

Dokumentation for bortskaffelse af affald og farligt affald skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende indenfor en frist på 4 uger. Dokumentationen skal gemmes i 5 år.

Andre vilkår

25 Hvis vilkår ikke er overholdt

Den ansvarlige for driften skal straks underrette kommunen, hvis der er vilkår i godkendelsen, der ikke er overholdt. Den ansvarlige for driften skal straks sørge for, at vilkårene igen er overholdt.

26 Miljøuheld

Ved akut forurening af jord, overfladevand eller grundvand, skal Alarm 112 straks alarmeres. Det gælder blandt andet ved spild af gylle, ajle, ensilagesaft, møddingsvand, olie, benzin og kemikalier. Opdages der forurening, der ikke er opstået akut, skal kommunens afdeling for Teknik & Miljø kontaktes telefonisk i åbningstiden på 64 82 82 82. Ved tvivstilfælde kontaktes Alarm 112.

27 **Ændringer**

Ændringer i ejerforhold (eller hvem der er ansvarlig for driften) skal meddeles tilsynsmyndigheden senest 8 dage efter ændringen. Inden etablering, udvidelse eller ændring af anlæg omfattet af bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. skal der indgives en anmeldelse til kommunalbestyrelsen jf. bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

28 **Ophør af drift**

Ved ophør af driften, skal kommunen orienteres og virksomheden skal foretage oprydning i et sådan omfang, at forureningsfare undgås.

Ved driftsophør skal staldene tømmes og rengøres. Gødningsopbevaringsanlæg skal ligeledes tømmes efter gældende regler for udbringning mv. Foderrester skal ligeledes bortskaffes på en miljømæssig forsvarlig måde.

Øvrige bestemmelser

Der gøres i øvrigt opmærksom på at:

- **Olietanke**

Sløjfning af olietanke og etablering af nye olietanke på ejendommen skal meddeles kommunen på særlige skemaer eller via www.virk.dk.

- **Rengøring af ikke-produktionsarealer**

Arealer, som ikke er indregnet i produktionsarealet og hvor dyr opholder sig kortvarigt som f.eks. udleveringsrum, malkestald, staldgange og lignende, skal rengøres effektivt, efter endt ophold.

Arealerne skal være effektivt rengjort senest:

- 4 timer efter endt ophold på arealer, som dyrene har adgang til dagligt (f.eks. staldgange og malkestald)
- 12 timer efter ophold på arealer som dyrene ikke har adgang til dagligt (f.eks. udleveringsrum)

Bestemmelserne er lovbestemte og gældende for alle erhvervsmæssige husdyrproduktioner. Der gøres opmærksom på, at listen ikke er udtømmende.

Partshøring

Der er foretaget forannoncering på kommunens hjemmeside i 4 uger med udløb af frist den 13. januar 2021. Der er ikke indkommet bemærkninger.

Der er foretaget partshøring af 57 parter. Parterne er vurderet at være ejere, lejere og virksomheder inden for konsekvensradiusen for lugt beregnet i Miljøstyrelsens digitale ansøgningsystem. Konsekvensradius for denne ansøgning er 700 m.

Udkast til miljøgodkendelse er sendt i partshøring den 26. januar 2021. Partshøringsfristen er 30 dage.

Der er ikke indkommet partshøringsbemærkninger, men et enkelt spørgsmål om miljøgodkendelsen dækker over en udvidelse af produktionen. Parten har fået en telefonisk forklaring på produktionsareal-begrebet af Kommunen. Ansøger har telefonisk fået forlagt sagen og havde ingen indvendinger eller yderligere bemærkninger til Kommunens svar til parten.

Retsbeskyttelse

Ifølge § 40 i bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. må tilsynsmyndigheden ikke meddele påbud eller forbud efter § 39 før der er forløbet 8 år efter meddelelsen af en godkendelse.

Tilsynsmyndigheden skal dog tage godkendelsen op til revurdering om nødvendigt meddele påbud eller forbud efter § 39, hvis

- 1) der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- 2) forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
- 3) forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- 4) væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger,
- 5) det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

Revurdering af IE-husdyrbrug

Virksomhedens miljøgodkendelse skal, jf. § 39 i bekendtgørelse nr. 2256 af 12. december 2020 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Revurdering af miljøgodkendelsen er således planlagt til 2029.

Udnyttelsesfrist og bortfald

Godkendelsen skal udnyttes inden 6 år fra godkendelsesdatoen. Hvis kun en del af godkendelsen er udnyttet efter 6 år, bortfalder den del, der ikke er udnyttet.

Hvis en godkendelse efterfølgende ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 pct. af produktionsarealet har været driftsmæssigt udnyttet. Ved driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende areal produceres mindst 50 pct. af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Klagevejledning

Afgørelsen er truffet af Nordfyns Kommune i medfør af kapitel 3 i bekendtgørelsen af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. nr. 2256 af 29. december 2020. Afgørelsen kan

påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet i henhold til § 76 i ovenstående bekendtgørelse.

De klageberettigede er: ansøger, miljøministeren og enhver med en individuel væsentlig interesse i afgørelsen. Endvidere er en række foreninger og organisationer klageberettigede.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk.

Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Nordfyns Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Nordfyns Kommune i Klageportalen.

Når du klager, skal du, som privatperson, betale et gebyr på kr. 900. Klager du på en virksomheds vegne er gebyret kr. 1.800. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Nordfyns Kommune. Nordfyns Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være modtaget hos Miljø- og Fødevareklagenævnet **senest den 14. april 2021**.

En evt. klage har ikke opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet, hvorfor godkendelsen på eget ansvar kan udnyttes før klagefristen er udløbet i henhold til Husdyrbruglovens § 81, stk. 1.

Hvis afgørelsen påklages får ansøger besked.

Offentliggørelse

Godkendelsen offentliggøres ved annoncering på Nordfyn Kommunes hjemmeside den 17. marts 2021 og via Digital MiljøAdministration på <https://dma.mst.dk/>.

Følgende har fået meddelelse om udarbejdelse af godkendelsen:

- Ansøger og driftsherrer: Hans Christian Andersen, Moderupvej 18, 5471 Søndersø og Lars Frick Andersen, Moderupvej 6, 5471 Søndersø
- Patriotisk Selskab. Konsulent Kamilla From-Nielsen, Ørbækvej 276, 5220 Odense SØ. E-mail: kfn@patriotisk.dk

Ejere af og beboere på:

- Odensevej 168, 5400 Bogense
- Vestergade 0, 5471 Søndersø (jordlod)
- Hemmerslev 54, 5471 Søndersø

- Kolshave 20, 5471 Søndersø
- Moderupvej 10, 5471 Søndersø
- Moderupvej 24, 5471 Søndersø
- Moderupvej 3, 5471 Søndersø
- Moderupvej 30, 5471 Søndersø
- Moderupvej 9, 5471 Søndersø
- Møllevvej 22, 5471 Søndersø
- Møllevvej 36, 5471 Søndersø
- Møllevvej 45, 5471 Søndersø
- Møllevvej 49, 5471 Søndersø
- Møllevvej 61, 5471 Søndersø
- Odensevej 161, 5400 Bogense
- Odensevej 167, 5400 Bogense
- Odensevej 168, 5400 Bogense
- Odensevej 169, 5400 Bogense
- Odensevej 170, 5400 Bogense
- Odensevej 171, 5400 Bogense
- Odensevej 172, 5400 Bogense
- Odensevej 174, 5400 Bogense
- Vestergade 105, 5471 Søndersø
- Vestergade 90, 5471 Søndersø
- Vestergade 92, 5471 Søndersø
- Vestergade 96, 5471 Søndersø
- Lundsgårdvej 12, 5471 Søndersø

Figur 1: konsekvensradius

Virksomhed/virksomheder på:

- Hemmerslev 54, 5471 Søndersø

- Kolshave 20, 5471 Søndersø
- Moderupvej 24, 5471 Søndersø
- Moderupvej 3, 5471 Søndersø
- Moderupvej 30, 5471 Søndersø
- Møllevej 22, 5471 Søndersø
- Odensevej 161, 5400 Bogense
- Odensevej 174, 5400 Bogense

Andre interessenter

- Styrelsen for patientsikkerhed, Tilsyn og rådgivning Syd, Nytorv 2, 1. sal, 6000 Kolding. E-post: sesyd@sst.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø; e-post: dnnordfyn-sager@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening Nordfyn, Leo Jensen. E-post: leo@leonidaskomm.dk
- Friluftsrådet, Scandiagade 12, 2450 København SV. E-post: fr@friluftsradet.dk og fynnord@friluftsradet.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttegade 5, 7182 Bredsten. E-post: post@sportsfiskerforbundet.dk og lbt@sportsfiskerforbund.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. E-post til hovedforeningen: natur@dof.dk; E-post til lokalforeningen: nordfyn@dof.dk
- Det Økologiske Råd, Kompagnistræde 22, 3. sal, 1208 København K. E-post: info@ecocouncil.dk
- Miljøstyrelsen, Strandgade 29, 1401 København K. E-mail: mst@mst.dk

Denne afgørelse kan indbringes for domstolene indtil 6 måneder efter den dato, hvor afgørelsen bliver offentliggjort, jf. Husdyrbruglovens § 90.

Venlig hilsen

Mette Skjold Sørensen
 Miljøsagsbehandler
 Mail: mss@nordfynskommune.dk

Miljøteknisk redegørelse

Den miljøtekniske redegørelse er en beskrivelse af husdyrbrugets beliggenhed, produktion og drift af anlæg og opbevaring af husdyrgødningen. Den miljøtekniske redegørelse er også beregninger på, og vurdering af påvirkningen af omgivelserne og miljøet.

Redegørelsen bygger hovedsagligt på oplysninger fra ansøgningsmaterialet samt kommunens oplysninger i forbindelse med tilsyn. Beregningerne er foretaget i det digitale ansøgningssystem Husdyrgodkendelse.dk.

Driftsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug

Hvis et husdyrbrug er driftsmæssigt, teknisk og forureningsmæssigt forbundet med et andet husdyrbrug skal de godkendes samlet.

Miljøstyrelsens vejledning foreskriver: "Efter § 16 c skal husdyrbrug, der er teknisk, forurenings- og driftsmæssigt forbundne, godkendes eller tillades samlet. Det altovervejende udgangspunkt er, at hvert husdyrbrug skal vurderes og godkendes eller tillades hver for sig.

Hvis flere husdyrbrug indgår et driftsfællesskab og f.eks. har fælles anlæg, der ikke kan drives uafhængigt af hinanden, således at miljøpåvirkningerne ikke kan adskilles, vil husdyrbrugene som udgangspunkt skulle godkendes eller tillades samlet. Det er ikke nok, at husdyrbrugene er driftsmæssigt forbundne, hvis de ikke også er teknisk og forureningsmæssigt forbundne. Alle tre kriterier skal være opfyldt."

I denne ansøgning er der søgt en tilladelse efter ny lov til det eksisterende produktionsareal med samme dyretyper (søer og slagtesvin/polte) som der er i eksisterende drift og på samme gulvtype. Ejendommen har egen gyllebeholder, fodersystem, ventilationssystem og drives som en selvstændig enhed. En sammenhæng med et andet husdyrbrug er ikke nødvendig.

Ejendommen vurderes derfor ikke at være driftsmæssig, teknisk og forureningsmæssigt forbunden med andre husdyrbrug. Det betyder, at husdyrbruget skal godkendes som en selvstændig ejendom.

Beliggenhed og planmæssige forhold

Ejendommen er beliggende i et relativt fladt terræn ca. 1,5 kilometer vest for Særslev. Ejendommen er placeret i landzonen. Afstandskrav i forhold til at overholde lugtgenegrænserne beregnes fra et beregnet lugtcentrum for staldanlægget og til 3 kategorier af omkringboende:

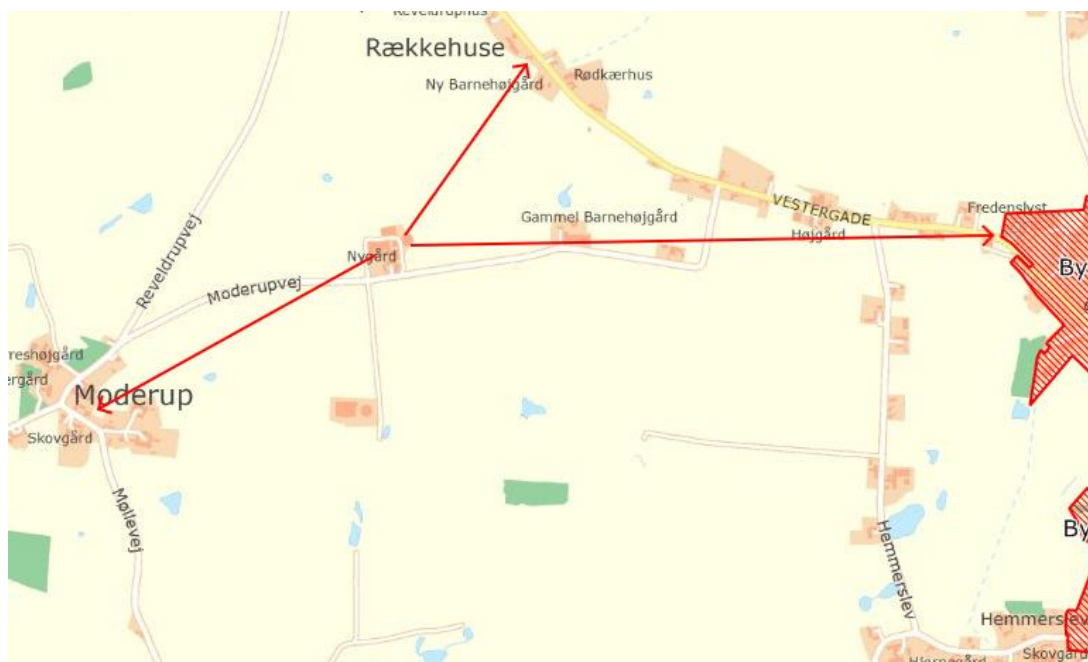
- Enkeltbolig i landzonen, som er nærmeste nabo på adressen Odensevej 172.
- Samlet bebyggelse, som er nærmeste bolig, hvor der inden for en radius af 200 meter af den bolig, er mindst 7 andre boliger uden landbrugspligt. Her udløses samlet bebyggelse af Møllevej 61.
- Byzonen. Den nærmeste er Hemmerslev by.

Lugtgenegrænsen skal ikke beregnes til ejendomme med landbrugspligt.

Ejendommens placering i forhold til naboer fremgår af nedenstående figur og tabel 1. Ansøger har valgt at beregne lugt til flere naboer, for at dokumenterer at lugtgeneafstandene er overholdt til dem. Der er derfor listet mere end 1 nabo. Nordfyns Kommune har ikke valgt at medtage alle de udpegede ejendomme som ansøger har beregnet lugtbelastning til men kun de væsentlige. Samtlige ejendomme, der er beregnet lugt til i ansøgningsmaterialet fremgår af lugtberegning på bilag 4. Lugtberegningen for de nedennævnte ejendomme kan ses i tabel 6.

Tabel 1: Afstanden fra staldanlæg til nærmeste naboer:

	Afstand fra staldhjørne	Afstand fra lugtcentrum
Odensevej 172 (enkeltbolig i landzonen)	558 m	604 m
Odensevej 171 (enkeltbolig i landzonen)	560 m	615 m
Odensevej 169 (enkeltbolig i landzonen)	575 m	625 m
Vestergade 105 (enkeltbolig i landzonen)	570 m	630 m
Moderupvej 30 (enkeltbolig i landzonen)	658 m	699 m
Møllevej 61 (samlet bebyggelse)	810 m	905 m
Hemmerslev (byzone)	1.500 m	1.522 m

Figur 2: Oversigt over ejendommen og staldanlæggets placering i forhold til byzone, enkeltbolig/nabo og samlet bebyggelse

Afstandskrav

Afstandskravene gælder nye bygninger samt udvidelser i eksisterende husdyranlæg og gødningsopbevaringsanlæg, der medfører forøget forurening. Der bygges ikke nyt i forbindelse med denne miljøgodkendelse, men antallet af transporter forøges med 26 stk. pr. år, da smågrisene flyttes til en stald på Moderupvej 19 hver uge, hvor praksis tidligere var at sælge smågrise (7 kg) hver 14. dag.

I forbindelse med miljøgodkendelsen i 2018, hvor der blev bygget en ny stald, er der taget højde for afstandskravene i Husdyrbruglovens § 6, 7 og 8 og der blev foretaget en landskabelig vurdering. Alle afstandskrav er overholdt.

Tabel 2: Afstande fra staldanlæg i forhold til afstandskrav i Husdyrbruglovens § 8:

	Lovkrav til afstand	Aktuel afstand
<u>Ikke-almene vandforsyningsanlæg</u>	25 m	1,3 km
<u>Almene vandforsyningsanlæg</u>	50 m	1,5 km
<u>Vandløb (herunder dræn) og søer</u>		> 15 meter
<u>Offentlig vej og privat fællesvej</u> <u>Moderupvej</u>	15 m	38 meter
<u>Levnedsvirksomhed</u>	25 m	> 25 meter
<u>Beboelse på samme ejendom</u>	15 m	> 15 meter
<u>Naboskel til eksisterende stald</u>	30 m	40 meter

Afstandskravene i § 8 er overholdt. Det samme er afstandskravene i § 6 og § 7 i Husdyrbrugloven. Ejendommen vurderes at være velplaceret i forhold til risikoområderne.

Varetagelse af landskabelige værdier

Der bliver ikke bygget nyt i forbindelse med denne ansøgning og der skal derfor ikke foretages en landskabelig vurdering.

Staldanlægget er placeret udenfor særligt bevaringsværdige kulturmiljøer og anlægget ligger udenfor fredninger, strand-, klit-, sø-, å-, kirke- og fortidsminde- beskyttelseslinjer. Ejendommens nuværende anlæg samt gyllebeholdere ligger ligeledes udenfor område udpeget som uforstyrrede landskaber og udenfor biologiske interesseområder.

Hele staldanlægget er beliggende i et område, som er udpeget til landbrugsområde jf. Nordfyn Kommunes kommuneplan. Staldanlægget vurderes at være velplaceret i forhold til de nævnte områder.

Indretning

Bygningsoplysninger

Det eksisterende staldanlæg er hvidkalkede murer med gråt eternittag. Gyllebeholderne er opført i grå betonelementer. Den store gyllebeholder er på 3.000 m³ og den lille gyllebeholder er på 750 m³. Overfladearealet af gyllebeholderne er henholdsvis 722 m² og 176 m². Den store gyllebeholder er overdækket med grå teltduk.

Figur 3: Oversigt over ejendommen.

Ventilation

Der er mekanisk frekvensstyret ventilation i alle stalde. Ventilationen kører døgnet rundt.

Produktion og drift

Bygningsoversigt

Ejendommens erhverv består af svinestalde, husdyrgødningslagre, maskinhuse, fodersiloer m.m. Tabellen herunder beskriver bygningernes anvendelse i relation til oversigtskortet figur 3.

Tabel 3: Oversigt over ejendommens bygninger:

Staldafsnit	Dyretype og gulvtype	Produktionsareal, m ²		
		8 års-drift	Nudrift	Ansøgt
Stald 1	Diegivende søer, kassestier, delvis fast gulv	1.152	1.152	1.152
Stald 2	Slagtesvin på delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv.	225	225	225
	Golde og drægtige søer, individuelt opstaldet, delvis fast gulv	268	268	268
	Golde og drægtige søer, individuelt opstaldet, delvis fast gulv	600	600	600
Stald 3	Golde og drægtige søer, individuelt opstaldet, delvis fast gulv	0	1.026	1.026
I alt	Produktionsareal stald:	2.245	3.271	3.271

G1	Eksisterende gyllebeholder	176	176	176
G2	Eksisterende gyllebeholder	722	722	722
I alt	Opbevaringsanlæg:	898	898	898

Søerne er løsgående i drægtighedsstaldene, men det er muligt i forbindelse med behandling af søerne og fodring af lukke søerne inden i hver deres boks. Af beregningstekniske grunde, er der derfor valgt "individuel opstaldet", da det giver en beregning af "worse case" i forhold til lugt- og ammoniakberegningerne.

Da oplysningerne i ansøgningen omkring produktionsarealets størrelse og placering er en forudsætning for vurdering af husdyrproduktionens miljøpåvirkning, stilles der vilkår omkring produktionsarealets størrelse.

Gyllekøling

I det eksisterende staldanlæg er der anvendt gyllekøling. Der er etableret køleslanger i 2.330 m² gyllekummer. Køleslangerne er placeret i stald 1 og stald 2. Køling af gyllekanaler reducerer ammoniakfordampningen. Effekten af anlægget afhænger af driftstimer, pumpeeffekt og antal meter køleslanger. I ansøgningen er der indregnet en effekt af gyllekølingsanlægget på 29 %, hvilket svarer til at anlægget reducerer ammoniakfordampningen med 447 kg N pr. år, år anlægget kører hele året (8.760 timer). For at opnå denne effekt stilles der vilkår til anlægget:

Der skal være køleslanger i gyllekummerne i stald 1 og 2, svarende til 2.330 m². Køleslangerne skal være tilkobles en varmepumpe. Varmepumpen skal have en effekt på minimum 42,7 W/m², ved en pumpeeffekt på 42,7 W/m² skal anlægget være i drift hele året, svarende til 8.760 timer og en årlig køleydelse på 871.541 kWh.

Der kan etableres en større varmepumpe, med tilsvarende reduktion i driftstiden. Det skal dog kunne dokumenteres jf. beregninger i Miljøstyrelsens Teknologiblad "Køling af gylle i slagtesvinestalde", at det samlede anlæg yder en køleydelse på 871.541 kWh pr. år. Dokumentation skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende indenfor en frist på 4 uger.

Der skal monteres en typegodkendt energimåler på varmepumpen. Energimåleren skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer den månedlige køleydelse målt i kWh. Alternativt kan der installeres en timetæller, der registrerer varmepumpens driftstimer.

Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper anlægget. Anlægget må ikke kunne genstarte automatisk.

Kommunen kan ved længerevarende eller gentagende problemer kræve miljøgodkendelsen revurderet.

Der skal indgås en skriftlig aftale med godkendt montør eller tilsvarende om kontrol og service af gyllekølingsanlægget. Anlægget skal mindst en gang årligt serviceres og vedligeholdes, så det altid kører optimalt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmerne samt sikkerhedsanordningen. Derudover skal kølekredsens ydelse kontrolleres og antal driftstimer skal aflæses og registreres.

Skriftlig aftale om service og årlig kontrolrapport skal opbevares i minimum 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende indenfor en frist på 4 uger. Service på gyllekølingsan-

lægget skal kunne dokumenteres via driftsjournal, faktura eller lign. og ligeledes fremvises på tilsynsmyndigheden forlangende indenfor en frist på 4 uger.

Foder og fodersystem

Foder opbevares i 8 stk. udendørs glasfibersiloer. Foderhåndtering foregår i lukkede rørsystemer.

Rengøring

Der sørges for løbende rengøring, som sikrer en god hygiejne i staldene. Efter hvert hold grise afvaskes stier og ventilatorer og stalden desinficeres med godkendte midler. Al rengøring foregår med iblodsætning og højtryksrensere. Vaskevand ledes til gyllebeholder.

Arealer, hvor dyr opholder sig kortvarigt, som f.eks. udleveringsrum, staldgange og lignende, og som ikke er indregnet i produktionsarealet skal rengøres effektivt, efter endt ophold.

- Arealerne, som dyrene har adgang til dagligt (f.eks. staldgange) skal være effektivt rengjort senest 4 timer efter endt ophold.
- Arealer som dyrene ikke har adgang til dagligt (f.eks. udleveringsrum) skal være effektivt rengjort senest 12 timer efter ophold.

Reglerne er lovbestemte. Der er ikke fundet anledning til at skærpe kravene.

Bivirksomhed

Der er ingen bivirksomhed på ejendommen.

Olietanke

På ejendommen er der en overjordisk dieseltank. Tanken er på 2.500 l og er fra 1993. Tanken er placeret i maskinhus på fast bund uden afløb.

Forbrug af vand, el og olie

Der er ingen drikkevands- eller markvandingsboringer på ejendommen. Vandforsyningen er fra alment vandværk.

Det anslåede årlige forbrug af vand og energi fremgår af nedenstående tabel. Der sker ingen ændringer i driften og vand- og el-forbrug er derfor ens i den eksisterende drift og den ansøgte drift.

Tabel 4: Forbrug af vand og el:

Produkt	Årligt forbrug
Vand	8.000 m ³
El	304.000 kWh

Risiko for uheld og minimering heraf

Eksisterende gyllebeholdere er fra henholdsvis 1984 og 1994 og begge beholdere er tilmeldt ordning om 10-årig beholderkontrol.

Gyllebeholderne er uden fastmonterede pumper, der ved tekniske fejl eller sabotage kan forårsage gylleudslip til miljøet. Gyllebeholderen tømmes tilnærmelsesvist én gang årligt, hvorefter den inspiceres. Om nødvendigt udføres almindelig vedligeholdelse eller reparationer. Dette er EU-BAT efter pkt. 5.2.5.

Der anvendes en mobil sugepumpe, der kun betjenes under konstant overvågning. Risikoen for overfyldning af gyllevogn og/eller utilsigtet igangsætning ved f.eks. fejlbetjening eller kortslutning er usandsynlig.

Gyllebeholder og pumper overholder dermed husdyrgødningsbekendtgørelsens regler.

Ved læk på gyllebeholder kontaktes Alarmcentralen på 112 og evt. slamsuger og kommunen orienteres.

Ved strømsvigt kan der ske ventilationsstop. Alarmsystem er integreret i ventilationssystemet via fastnet og mobil forbindelse.

Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, skal Alarmcentralen kontaktes (om nødvendigt) og efterfølgende Nordfyns Kommune, tlf.: 64 82 82 82.

Der skal foreligge en ajourført beredskabsplan, som lever op til kravene i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Beredskabsplanen skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende. Kravene er fastsat i loven og Nordfyns Kommune har ikke fundet anledning til at stille skærpede vilkår.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

Jord og grundvand

Drift af en landbrugsejendom vurderes ikke som udgangspunkt til at indebære en væsentlig risiko for jord og grundvand. Der forekommer dog håndtering af olieprodukter og husdyrgødning, der potentielt kan indebære fare for både jord og grundvand. Med de opstillede vilkår til produktionen vurderer Nordfyns Kommune, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til forebyggelse af forurening af jord og grundvand.

Spildevand

Alt rengøringsvand opsamles i gyllekanaler og skal indregnes i opbevaringskapaciteten. Overfladevand fra vaskeplads og befæstede arealer ledes ligeledes til gyllebeholder. Sanitært spildevand på ejendommen er på ca. 125 m³ pr. år. Det sanitære spildevand ledes til nedsivningsanlæg.

Lugt

Den primære kilde til lugt fra dyrehold kommer fra staldens ventilation. I forbindelse med en ansøgning, er det derfor lugten herfra, der skal regnes på. Når gyllen pumpes og omrøres vil der altid være lugtafgivelse. Der forekommer ligeledes lugt i forbindelse med udbringning af husdyrgødning. Udbringning af husdyrgødning foregår dog i kortere perioder, få gange om året. Lugt fra gødningsopbevaringsanlæg og udbringning af gylle reguleres af generelle regler i Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

I denne ansøgning øges produktionsarealet ikke og det gør arealet af gødningsopbevaringslagrene heller ikke. Der vil derfor ikke blive forøgede lugtgener fra produktionen eller fra opbevaring og udbringning af gylle.

Når kommunen modtager en ansøgning miljøgodkendelse af et dyrehold, er der i ansøgningen lavet beregninger af, hvor langt lugten breder sig med det ansøgte dyrehold. Lugtens udbredelse i nærområdet, afhænger bl.a. af

- produktionsarealet
- gulvtype
- typer af husdyr
- geografisk placering
- ventilationsforhold
- øvrige husdyrbrug indenfor 300 meter fra samlet bebyggelse og byzone og indenfor 100 m fra enkeltbolig i landzonen (kumulation)

Disse faktorer indgår i lugtberegningen og ud fra forudsætningerne bliver den nødvendige geneafstand beregnet. Geneafstanden er den afstand, der minimum skal være fra lugtcentrum af staldanlægget til de tre kategorier, som der skal beregnes geneafstand til. Kravene til de forskellige typer af beboelsesområder er forskellig. Geneafstanden skal beregnes i både Miljøstyrelsens lugtmodel (beregnet i enheden OUs og kaldet "Ny") og i "FMK-modellen" (beregnes i enheden "LEs"). Den beregning, der beskytter de omkringboende bedst mod lugtgener, skal overholdes.

Hvor meget lugt, de tre kategorier af omkringboende skal tåle, fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 5. Lugtgenegrænser

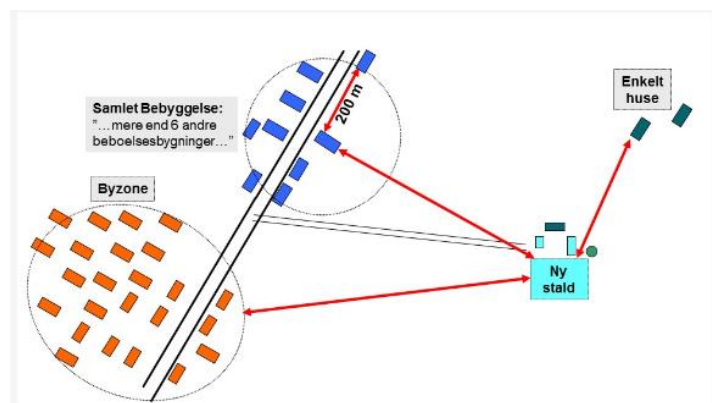
Områdetype	Vejledende geneniveau "Ny"	Vejledende geneniveau "FMK-Modellen"
Enkeltbolig	15 OUE/m ³	10 LE/m ³
Samlet bebyggelse	7 OUE/m ³	3 LE/m ³
Byzone	5 OUE/m ³	1 LE/m ³

Kommunen kan ikke stille vilkår om at lugten skal mindskes yderligere, hvis lugten overholder det tilladte.

Beregninger i Husdyrgodkendelse.dk viser de beregnede lugtgeneafstande. Beregningerne er foretaget i Miljøstyrelsens ansøgningssystem og kan ses på bilag 4.

Kumulation

Som nævnt skal kumulation indgå i lugtberegningen, hvis der indenfor 300 m af byzonen eller samlet bebyggelse er andre husdyrbrug, eller hvis der er andre husdyrbrug indenfor 100 m af enkeltbolig i landzonen.

Figur 4. Miljøstyrelsens illustration af, hvor der måles fra og til i forhold til henholdsvis byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig i landzonen. Her bygges/bygges ikke ny stald, men beregnes fra den eksisterende stald.

I denne ansøgning, er der ingen andre husdyrbrug indenfor 300 meter af byzone eller samlet bebyggelse eller 100 m fra enkeltbolig i landzonen. Der er derfor ikke indregnet kumulation.

Lugtberegning

Lugt skal beregnes fra lugtcentrum af staldanlægget og til nærmeste enkeltbolig i landzonen, samlet bebyggelse og byzonen. Resultatet fremgår af tabel 6. Ejendomme, der er registreret med landbrugspligt, eller er ejet af driftsherre, indgår ikke i lugtgeneberegninger.

Tabel 6. Lugtgenegrænse og fysisk afstand fra lugtcentrum til omkringboende

Lugt	Krav til afstand	Aktuel afstand fra lugtcentrum	Er kravet overholdt
Odensevej 172 (enkeltbolig i landzonen)	159 m	604 m	Ja
Odensevej 171 (enkeltbolig i landzonen)	159 m	615 m	Ja
Odensevej 169 (enkeltbolig i landzonen)	159 m	625 m	Ja
Vestergade 105 (enkeltbolig i landzonen)	159 m	630 m	Ja
Moderupvej 30 (enkeltbolig i landzonen)	159 m	699 m	Ja
Møllevej 61 (samlet bebyggelse)	282 m	905 m	Ja
Hemmerslev (byzone)	502 m	1.522 m	Ja

Som det fremgår ligger ingen ejendomme inden for de beregnede geneafstande.

Konklusion på lugt til omgivelserne

Lugtgenekravene er overholdt til både nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone. Kravene til lugtgenegrænsen til alle 3 kategorier af omkringboende opfylder dermed lovens krav. Nordfyns Kommune vurderer at lovens beskyttelsesniveau for lugt er overholdt.

Støj

De væsentligste støjkloder vurderes at være transporter til og fra husdyrbruget med gylle, foder og dyr, samt af- og pålæsning af dyr, foder og foderblanding. Derudover vil der være ventilationsstøj. Stalden har mekanisk frekvensstyret ventilation med et moderat støjniveau - især ved nattefid, hvor ventilationsbehovet er lille.

Ansøger har redegjort for nedenstående støjende aktiviteter:

Type	Driftsperiode
Fodringsanlæg	Dagligt
Fodring af dyrene	Fodring sker jævnt fordelt over døgnet
Pumpning af rågylle fra fortank	Hver 14. dag
Ventilationsanlæg	Dagligt

Figur 5. Støjende aktiviteter.

Der vil være periodisk støj fra omrøring og pumpning af gylle i forbindelse med udbringning. Dertil kommer kortvarig støj fra kørsel med vare- og lastbiler samt traktorkørsel m.v. til og fra bedriften.

Det ansøgte vurderes ikke at give væsentlige støjgener for omgivelserne grundet staldanlæggets placering i forhold til de omkringboende.

Der stilles vilkår om at Miljøstyrelsens støjgrænser overholdes:

Tabel 7: Støjgrænser

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdage kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimalværdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Hvis tilsynsmyndigheden (Kommunen) vurderer, at eventuelle klager over støj fra virksomheden er velbegrundede, skal virksomheden gennem en akkrediteret virksomhed for egen regning eftervise, at de stillede støjkrav er overholdt. Er støjkravene ikke overholdt skal virksomheden etablere tiltag til reduktion af støj, så støjkravene er overholdt. Støjmåling kan maksimalt kræves én gang pr. år og skal foretages i overensstemmelse med miljøstyrelsens til enhver tid gældende vejledning om måling af eksternt støj fra virksomheder.

Rystelser

Det fremgår af "Orientering fra Miljøstyrelsen nr. 9, fra 1997 – Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksterne miljø", at der erfaringsmæssigt er vibrationsproblemer med:

- vibratorer
- stansemaskiner
- presser eller maskinsakse
- trykkerimaskiner
- store langsomtgående dieselmotorer (skibsmotorer)
- shredder-anlæg til skrotbehandling og
- vaskerimaskiner.

Det fremgår ligeledes, at der kun undtagelsesvis kan konstateres generende vibrationer i bygninger, som er længere væk end nogle få hundrede meter fra vibrationskilden, oftest har det drejet sig om afstande under 50 m.

Der er ingen af de nævnte maskintyper på ejendommen og det ansøgte ligger mere end 500 meter fra nærmeste nabo. Det vurderes, at der ikke vil opstå væsentlige gener i form af rystelser.

Støv

Støv kan forekomme i forbindelse med kørsel i tørre perioder og i forbindelse med håndtering af foder. Foderet håndteres i lukkede systemer. Med ejendommens placering med mere end 500 meter til nærmeste nabo vurderes hverken håndtering af foder eller støv i forbindelse med transporter til og fra ejendommen, at give anledning til støvgener for de omkringboende.

Skadedyr (f.eks. rotter, mus og fluer)

Der skal foretages en effektiv skadedyrsbekæmpelse. Forebyggelse skal ske gennem daglig oprydning af foderrester, sække mv. samt ved renholdelse af stier, gangarealer og foderum. Konstateres skadedyr skal retningslinjerne for bekæmpelse jf. Århus Universitet følges.

Transport

Der vil ske transport i forbindelse med foder-, gødnings- og brændstoflevering, samt afhentning/levering af grise og afhentning af døde dyr. Derudover kørsel i forbindelse med udbringning af gylle og almindelig markdrift.

I forbindelse med denne miljøgodkendelse øges antallet af transporter med 26 stk. pr. år i forhold til den eksisterende drift.

Tabel 8. Oversigt over kørsler til og fra virksomheden.

Transporttype	Antal læs pr. år	Antal læs pr. år	Tidspunkt	Hypighed
Smågrisefoder	18	18	8-16	Hver 2. uge
Smågrise	26	52	8-16	Ugentligt
Sofoder	52	52	8-16	Ugentligt
Døde dyr	52	52	8-16	Ugentligt
Fyringsolie	6	6	8-16	Varierende
Gylle	190	190	8-20	Primært marts-april
I alt	344	370		

Afhentningen af husdyrgødning til udbringning sker primært om foråret og forventes at ske i perioden fra marts til april. Gylleafhentningen søges planlagt til at være så effektiv som mulig. Ud over de nævnte transporter, er der transporter i forhold til den almindelige markdrift. Antallet af transporter total set er sammenligneligt med tilsvarende husdyrbrug.

Ejendommens placering og egen adgangsvej gør, at antallet af transporter ikke vurderes at påvirke omgivelserne væsentligt.

Lys

På ejendommen er der udelukkende facadelys, der lyser i en vinkel orienteret mod jorden. Lyskilder er placeret på den vestlige gavl af farestalden, på sydsiden af drægtighedsstald 2 og på stald 3. Lyset på stald 3 er ligeledes rettet mod jorden, således at lyset ikke vil genere omboende. Lyset er kun tændt efter behov.

Lyset i staldene er styret af en timer og er tændt efter dyrenes lysbehov og mandskabets arbejdstider. Der er ikke lys i staldene med mindre der er mandskab i stalden.

Der sker ingen ændringer i lyspåvirkningen af de omkringboende med det ansøgte. Samtidig er der mere end ca. 500 m til nærmeste naboer. Nordfyns Kommune vurderer at der ikke vil være gener fra lys i forhold til de omkringboende.

Uhygiejniske forhold

Ejendommen skal renholdes både indenfor og udenfor, så uhygiejniske forhold undgås. Håndtering af husdyrgødning, olieprodukter, foderrester og lign. skal foregå, så spild undgås. Eventuelt spild skal opsamles med det samme.

Affald skal håndteres hygiejnisk, og opbevares og bortskaffes efter Nordfyns Kommunes affaldsregulativ.

Affald

Døde dyr

Opbevaring af døde smågrise sker i kølecontainer og døde søer placeres under kadaverkappe. Afhentning af døde dyr sker ved Moderupvej 19 af hensyn til logistik og smitterisiko. Døde dyr afhentes af DAKA ca. 1 gang pr. uge.

Døde dyr skal bortskaffes til akkrediteret virksomhed. Håndtering og bortskaffelse af døde dyr er reguleret af lovgivningen. Dokumentationen for håndtering og bortskaffelse af døde dyr skal fremvises i forbindelse med tilsyn.

Andet affald

Affald skal opbevares korrekt og bortskaffes efter Nordfyns Kommunes affaldsregulativ. Tabel 9 viser de affaldstyper der forekommer i forbindelse med produktionen, opbevaring af affaldet og hvordan det bortskaffes.

Tabel 9: affaldstyper

Affaldstype	Opbevaringssted	Modtageranlæg	EAK
Olie/Kemi			
Olie	Maskinhus	Kommunal modtagerstation	13.02.08
Olie- og brændstoffiltre	Maskinhus	Kommunal modtagerstation	16.01.07
Blyakkumulatorer	Maskinhus	Forhandler	16.06.01
Bekæmpelsesmidler	Kemicon-tainer	Kommunal modtagerstation	02.01.08
Spraydåser	Stald	Kommunal modtagerstation	16.05.04
Medicinrester	Stald	Dyrlæge/Kommunal modtagerstation	18.02.04
Kanyler	Stald	Kommunal modtagerstation	18.02.02
Fast affald			
Pap/papir	Maskinhus	Lunde Vognmandsforretning	15.01.01
Plast	Maskinhus	Lunde Vognmandsforretning	15.01.02
Elpærer/neonrør	Maskinhus	Kommunal modtagerstation	20.01.21
Jern/metal	Samleplads	Produkthandler	17.04.05

Desinfektionsmidler opbevares i original emballage og anvendes efter forskrifterne. Der anvendes udelukkende godkendte midler. Der tages jævnligt op til overvejelse om midlerne kan erstattes af mindre skadelige stoffer.

Der stilles vilkår om at affald opbevares korrekt og bortskaffes efter Nordfyns Kommunes affaldsregulativ. Dokumentation for bortskaffelse af farligt affald skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende indenfor en frist på 4 uger. Dokumentationen skal gemmes i 5 år.

Gødningsproduktion og håndtering

Produktion af husdyrgødning

Husdyrgødning forekommer på flydende form, der går til gyllesystem.

Opbevaring af husdyrgødning

Der er to stk. gyllebeholdere på ejendommen på henholdsvis 750 m³ og 3.000 m³ med et overfladeareal på 176 m² og 722 m². Al gyllen pumpes fra gyllekanaler i staldene til gyllebeholderne.

Ifølge Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 11 stk. 2 er der krav om en opbevaringskapacitet på 9 måneder, med mindre der foreligger skriftlig aftale om at husdyrgødningen opbevares på anden ejendom. Skriftlige opbevaringsaftaler skal have en varighed på mindst 5 år.

Nordfyns Kommune er tilsynsmyndighed på reglerne omkring tilstrækkelig opbevaringskapacitet jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen. Der skal foreligge dokumentation for, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet eller alternativt er skriftlige aftaler om afsætning af husdyrgødning på anden ejendom. Dokumentationen skal fremvises i forbindelse med tilsyn.

Der stilles vilkår om et maksimalt areal på 898 m² for opbevaringslageret.

Der stilles vilkår om fast overdækning på den store gyllebeholder i forhold til reduktion af ammoniakfordampningen. Se afsnit herom.

Påfyldning af gylle

Ved påfyldning af gylle skal der anvendes faste pumpesteder, som er indrettet med fast bund og afløb til gyllesystemet, således at alt spild ved påfyldning af gyllevogne opsamles. Afløbet skal være dimensioneret således, at også større spild kan opsamles. Etablering af påfyldningspladser skal kun ske ved ejede opbevaringsanlæg, der indgår i miljøgodkendelsen.

Et andet system der yder tilsvarende sikkerhed mod spild af gylle kan anvendes, hvis ejeren dokumenterer, at systemet ikke kan give anledning til spild af gylle udenfor gyllebeholderen. Der stilles vilkår om ovenstående.

Ammoniakemission fra staldanlæg til naturområder

Der sker en fordampning af ammoniak fra staldanlæg og gødningsopbevaringsanlæg. Denne fordampning påvirker de omkringliggende naturområder. Naturområderne er opdelt i 3 kategorier alt efter, hvor sårbare og værdifulde områderne er. Inddelingen er lovbestemt. Beregningen af ammoniakfordampningen skal foretages i Miljøstyrelsens digitale ansøgningsprogram. Programmet beregner totaldeposition og merdeposition.

- Totaldeposition er det samlede anlægs påvirkning af naturområdet. Beregningen foretages til det mest kritiske punkt i naturområdet. Den beregnede totaldeposition er ikke inklusiv baggrundsbelastning. Baggrundsbelastningen i området er vurderet til 13,1 kg N pr. ha pr. år jf. Århus Universitets – Institut for Miljøvidenskab.
- Mer-depositionen er forskellen mellem ammoniakpåvirkningen af naturområdet i den eksisterende drift i forhold til den ansøgte drift.

Kravene til totaldeposition og merdeposition fremgår af lovgivningen.

Påvirkning af naturområder

Den eksisterende produktion bevirker en ammoniakfordampning fra stald og lager på samlet 3.418 kg N pr. år.

I nærheden af stalden ligger flere naturområder. Nordfyns Kommune har vurderet hvilke naturområder, der skal beregnes fordampning til. På bilag 2 kan placeringen af kategori 1 og 2 -naturområderne ses og på bilag 3 kan kategori 3-naturområderne ses. Beregning af ammoniakbelastningen af naturområderne er foretaget i Miljøstyrelsens digitale ansøgnings-system. Resultatet fremgår af tabel 10.

Tabel 10: Ammoniakdeposition til naturområder. Numrene i første kolonne refererer til naturområdets nummer på bilag 2 og 3.

Nr. på bilag 2 og 3	Naturområde	Merdeposition, 8 års drift, kg N/ha/år	Merdeposition, nudrift, kg N/ha/år	Totaldeposition, kg N/ha/år
1	Kategori 1 – Natura 2000, 5500 m nord	0,0	0,0	0,0
2	Kategori 2 – § 7 overdrev, 3.300 m sydøst	0,0	0,0	0,0
3	Kategori 3 – § 3 D-målsat mose, 700 m vest	0,0	0,0	0,2
4	Kategori 3 – § 3 C-målsat mose, 430 m sydøst	0,1	0,0	0,2
5	Naturlig tilgroet lysåben skov og D-målsat mose, 980 m vest	0,0	0,0	0,1
6	Kategori 3 – D-målsat mose, 760 m sydvest	0,0	0,0	0,1
7	Kategori 3 – § 3 sø, 180 m nord	0,3	0,0	0,9
8	Kategori 3 – Potentiel ammoniakfølsom skov og fredsskov, 850 m nordvest	0,0	0,0	0,1

Kategori 1-natur

Kategori 1-natur er ammoniakfølsomme naturtyper beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder. Nærmeste naturområde, der er beskyttet efter § 7, stk. 1 i bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., ligger 5,5 km nord for ejendommen. Jf. bilag 3 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen nr. 1021 af 6. juli 2018 er beskyttelsesniveauet for disse områder afhængig af antal andre husdyrbrug indenfor en afstand af naturområdet og disse husdyrbrugs størrelser (kumulation).

Der skal stilles skrappe krav til depositionen, hvis der er kumulation fra andre ejendomme jf. samme bekendtgørelse. Er der flere ejendomme der bidrager til ammoniak til samme naturpunkt er kravene til deposition 0,2 kg N pr. ha pr. år.

Beregninger i Husdyrgodkendelse.dk viser at totaldepositionen på naturområdet er 0,0 kg N pr. år. Der er derfor ikke regnet på, om der er kumulation eller ej, da kravet under alle omstændigheder er overholdt med det ansøgte.

Natura-2000

Nærmeste Natura-2000 område ligger nord for bedriften. Der er således 5,5 km til den nærmeste grænse ind til Natura-2000 området. Der sker ingen belastning på Natura 2000 området.

Med det ansøgte vil naturtyper, der er udpegningsgrundlag for Natura-2000 områder således ikke blive merbelastet.

Det vurderes således, at det ansøgte anlæg hverken i sig selv eller i sammenhæng med andre planer eller projekter kan påvirke Natura 2000-området væsentligt herunder skade området.

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur er ammoniakfølsomme naturtyper beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder. Områderne er omfattet af § 7 stk. 1, nr. 2 i bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., og naturtyperne, der er omfattet, er højmoser, lobeliesøer, heder over 10 ha og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse. Til kategori 2-natur må totaldepositionen maksimalt være 1,0 kg N pr. ha pr. år. Det nærmeste kategori 2-natur-område er beliggende 3,3 km sydøst for ejendommen ved Hårslev/Farsbølle. Området er et overdrev. Beregninger i Husdyrgodkendelse.dk viser at totaldepositionen til området er 0,0 kg N pr. ha pr. år. Krav til totaldeposition er overholdt.

§ 7 natur

Der er ikke noget natur omfattet af Husdyrgodkendelseslovens § 7, som med det ansøgte bliver merbelastet.

Kategori 3-natur

Jf. ovenstående bekendtgørelse er beskyttelsesniveauet for områder med kategori 3-natur således, at kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N pr. ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N pr. ha pr. år.

C-målsatte områder er naturområder af regional betydning. Områderne skal være levesteder og spredningskorridor for naturtypens karakteristiske og mere almindelige dyre- og plantearter. Områderne har ikke høj prioritet. Der er et C-målsatte områder sydøst for ejendommen. Området er en mose. Der er ikke fundet bilag IV-arter eller fredede arter, men der er fundet to rødlistede arter: Strudsvinge og Tykakset Star. Da der ikke sker en merdeposition af naturområdet, vurderer Nordfyns Kommune at det ansøgte ikke påvirker på de rødlistede arter negativt.

D-målsatte områder er naturområder af regional eller lokal betydning. Områderne skal være egnet som spredningskorridor i landskabet eller blot være levested for visse af naturtypens almindelige dyre- og plantearter. Områderne er ikke prioriteret. Der er flere D-målsatte områder vest og sydvest for ejendommen. Områderne er moser. Der er ikke fundet bilag IV-arter, rødlistede eller fredede arter.

Der sker ingen merdeposition af nogen af naturområderne over lovens fastsatte grænse på 1,0 kg N pr. ha pr. år. Nordfyns Kommune vurderer at lovens krav til ammoniakdeposition på alle kategori 3 – naturområderne er overholdt.

Potentiel ammoniakfølsom skov

Potentiel ammoniakfølsom skov skal dække over et areal på mere end ½ ha og være mere end 20 meter bredt samt bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer. For at en skov kan kategoriseres som værende ammoniakfølsom skal den enten være minimum ca. 200 år gammel, så der er tale om gammel "skovjordbund", eller der skal være forekomst af naturskovindikerende eller gammelskovsarter, som er medtaget på listen over arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af skovlovens § 25, og arterne har væsentlig, definerende betydning for skovens naturværdi. Kravene til skoven er en maksimal merdeposition på 1 kg pr. ha pr. år.

Jf. beregninger i husdyrgodkendelse.dk er merdepositionen på 0,0 kg N pr. ha pr. år til det nærmeste beliggende skovområde, der er udpeget som potentiel ammoniakfølsom skov. Da merdepositionen under alle omstændigheder er overholdt, har Nordfyns Kommune ikke taget stilling til, om skoven er ammoniakfølsom eller ej.

Nordfyns Kommune vurderer derfor at lovens krav til ammoniakdeposition er overholdt.

§ 3 søer

Der ligger flere søer omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3 i nærområdet omkring ejendommen. Den nærmest beliggende sø er medtaget i ovenstående tabel. Søen er beliggende 180 m nordøst for ejendommen.

De øvrige omkringliggende søer er ikke medtaget i ovenstående tabel, da kravene til ammoniakdeposition er overholdt til den nærmeste sø, som også vurderes at være den sø, der er placeres mest kritisk i forhold til ammoniakbelastning.

Der er ingen registrerede naturdata for den nærmest beliggende sø. Med det ansøgte vil merdepositionen med ammoniak på søen være 0,0 kg N/ha/år.

Der må ikke ske tilstandscændringer af naturområder omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3. Miljøstyrelsen skriver i den digitale vejledning at: *".... en merbelastning på mindre end 1 kg ammoniak pr. hektar pr. år i udgangspunktet ikke udgør et væsentligt merbidrag, og derfor ikke kan medføre en tilstandscændring af et konkret § 3-område. Dette fordi merbelastningen i denne situation er så lav, at det ikke er muligt biologisk at påvise, at det ansøgte dermed har nogen effekt på området."*

Endvidere skriver Danmarks Miljøundersøgelser på deres hjemmeside: *" For søer og vandløb spiller afsætning fra luften en ringe rolle; primært fordi søer og vandløb ofte har en lille overflade, og fordi de modtager betydelige mængder kvælstof fra overfladeafstrømning, dræn og direkte udløb. For enkelte danske søer kan bidraget fra luften dog være et problem. Det gælder naturligt næringsfattige søer som er omgivet af skov og næringsfattige jorder, fx i området syd for Silkeborg og Esrum Sø i Nordsjælland."*

På baggrund af ovenstående vurdering fra DMU, vurderes det at der ikke er grundlag for at stille skærpede vilkår mht. ammoniakdepositionen på de omkringliggende søer.

Fredskov og potentiel ammoniakfølsom skov

Der er et enkelt område med Fredskov/potentielt ammoniakfølsom skov beliggende ca. 850 m nord/nordvest for anlægget. Skoven vil efter udvidelsen få en merbelastning med ammoniak på 0,0 kg N pr. ha pr. år. Da merbelastningen er under 1 kg N pr. ha pr. år stilles der ikke krav om reduktion i ammoniakbelastningen.

Bilag IV-arter

Der bliver flere og flere registreringer af Odder på Fyn. Odderen lever i tilknytning til både stillestående og rindende vand, salt- og ferskvand. Uforstyrrede vandløb, søer, moser og fjordområder, med gode skjulmuligheder i form af vegetation, er oplagte levesteder. Da odderen er nataktiv opholder den sig om dagen i en hule i brinken, under træerødder eller under buske.

For at odderen yngler, skal der i dens territorium være skjul eller fristeder i form af rørskov, krat eller anden bevoksning. Der skal også være ringe menneskelig aktivitet, det vil sige minimal

færdsel, lystfiskeri og jagt. Findes der tilstrækkelige skjul, er odderen mere tolerant overfor menneskelige forstyrrelser.

Nordfyns Kommune vurderer, at der derudover kan forekomme forskellige arter af flagermus (herunder Dværgflagermus, Brun flagermus og Sydflagermus), Markfirben, Springfrø, Spidsnudet frø og Stor Vandsalamander i området. Arterne er Bilag IV-arter, der ifølge naturbeskyttelseslovens kap. 5 ikke må forstyrres forsætligt med skadelig virkning for arten eller bestanden, og yngle- og rasteområder må ikke beskadiges eller ødelægges.

Flagermus yngler og overvintrer fortrinsvis i hule træer, og søger bl.a. føde over åbent terræn og langs skovbryn og levende hegn. Brun Flagermus, Dværgflagermus og Sydflagermus er alle almindelige på Fyn og er ikke truet.

Markfirben kan forekomme i området, især i nærheden af skove. Arten foretrækker sandede soleksponerede levesteder. Det kan være heder, klitter, overdrev, råstofgrave og på vej- eller jernbaneskrånninger, som ofte enten er beskyttede naturtyper eller som ikke er i landbrugs-mæssigt drift. Arten anvender linjeformede terrænelementer som levende hegn og stengærder som spredningskorridorer.

Springfrø yngler i vandhuller af vedvarende eller tidvis karakter. Rasteområder er under sten, træstød, gnavegange og under løv i primært løvskove eller eks. i eng- og overdrevsområder.

Spidsnudet frø yngler i mange slags vådområder lige fra ganske små vandhuller til bredden af store søer og fra helt overskyggede ellesumpe til fuldstændige lysåbne vandhuller. Rasteområder findes især i fugtige områder nær ynglestederne.

Stor vandsalamander overvintrer på land gravet ned i jordbunden eller under sten, træstammer og lignende. De yngler i både store søer som små vandhuller. Uden for yngletiden er salamanderen primært i skove og enge.

Områdets mange småbiotoper: sten- og jorddiger, småskove, levende hegn og små udyrkede markarealer, er meget vigtige for agerlandets dyre- og planteliv. De fungerer som ledelinjer, yngle-, raste- og overvintringssted for blandt andet områdets bilag IV-arter.

Det, som kan skade flagermusenes yngle og rasteområder er, hvis gamle hule træer fældes eller hulrum i bygninger lukkes. For markfirbenet er det vigtigt, at stengærder, markhegn og markskel samt solbeskinnede skrænter ikke fjernes. For Stor vandsalamander gælder, at vandhuller der opfyldes eller drænes, opdyrking af arealer nær vandhuller og øget næringstofftilførsel vil kunne beskadige dens yngle- og rasteområder. Frøerne er bl.a. afhængige af, at vandhuller ikke opfyldes eller drænes, at vandhulsnære arealer ikke opdyrkes og at lav vegetation nær vandhullerne ikke fjernes.

Samlet vurdering af påvirkningen af natur

Med det ansøgte projekt vil der ikke blive fjernet eller ændret på biotoper, som kan være yngle- eller rasteområder for de omtalte arter. I de ovenstående afsnit er det vurderet, at ingen af de omliggende naturområder vil blive påvirket med ammoniak fra anlægget i en sådan grad, at der skal stilles skærpede vilkår.

Det vurderes således, at der med det ansøgte ikke er risiko for at skade raste- eller yngleområder for bilag IV-arter.

Kommunen vurderer samlet set, at udvidelsen af produktionen overholder gældende lovgivning for ammoniakemission. Vurderingen og beregningen i forbindelse med ammoniakemissionen er foretaget på baggrund af det ansøgte produktionsareal, dyretypen, staldindretning, anvendte gulvtyper og miljøtiltag. Der er stillet vilkår omkring produktionsarealets størrelse indenfor de ansøgte bygninger, dyretypen, staldindretningen, anvendte gulvtype(r) og anvendelse af miljøteknologier.

Bedste tilgængelige teknik og ressourceforbrug:

Fastsættelse af emissionsgrænseværdi

En ansøgning med en ammoniakemission på mere end 750 kgNH³-N pr. år skal leve op til "Bedst tilgængelige teknik" (BAT) for ammoniakemission. Nordfyns Kommune skal vurdere om det ansøgte lever op til BAT, dog under hensyn til proportionalitetsprincippet som betyder at teknikkens pris, skal holdes op mod effekten af teknikken. Kommunen kan ikke stille krav til valg af teknik, men når ansøger har valgt en teknik, kan kommunen stille vilkår til teknikkens effekt, drift og funktion samt dokumentation.

Vurderingen af, om det ansøgte lever op til "bedst tilgængelig teknik" vedrører hele produktionens belastning af det omgivende miljø, og gælder ikke kun for ammoniakemissionen. Det gælder dog specifikt for ammoniakemissionen, at der er fastsatte grænser for, hvad emissionen må være.

BAT-Ammoniak

Både kravet til BAT-ammoniakemission og den faktiske emission er beregnet i Miljøstyrelsens digitale ansøgningssystem efter godkendelsesbekendtgørelsens krav i bilag 3. Beregningen fremgår af nedenstående figur. Ammoniakemissionen kommer fra både staldanlægget og opbevaringsanlæg til husdyrgødning. Emissionen afhænger af dyretypen, staldindretning, gulvtypen og anvendelse af overdækning på gyllebeholdere.

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3203	215	3418
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3203	215	3418
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Figur 6. Beregning af emissionsgrænseværdien opnåelig ved anvendelse af BAT.

Kravet til ammoniakemission er således 3.418 kgNH³-N pr. år, mens den faktiske emission er på det samme. Reglerne er sådan at hvis der ikke sker ændringer i eksisterende bygninger eller der bygges nyt, sættes kravet til emission på samme niveau som emissionen. Se evt. bilag 3 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

BAT-øvrige parametre

I EU's afgørelse 2017/302 om fastsættelse af BAT, er der forskellige teknikker udpeget som værende BAT indenfor forskellige områder. Det gælder områderne:

- Miljøledelsessystem
- Godt landmandsskab
- Fodring
- Staldindretning
- Vandforbrug
- Energiforbrug
- Reducer mængden af spildevand
- Opbevaring og håndtering af husdyrgødning
- Opbevaring af døde dyr

Miljøledelsessystem

For at forbedre husdyrbrugets overordnede miljøforhold, er det BAT at gennemføre og overholde et miljøledelsessystem. Det skal indeholde:

- En formuleret miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold
- Fastsatte miljømål
- Udarbejdede handleplaner for det, eller de fastsatte miljømål

Miljøarbejdet skal minimum 1 gang årligt evalueres og om nødvendigt skal der foretages justeringer af mål og handlingsplaner. Minimum 1 gang om året skal miljøledelsessystemet gennemgås. Kravet om et miljøledelsessystemet skal være opfyldt på godkendelsestidspunktet.

Dokumentation for miljøledelsessystemet skal kunne forevises på tilsynsmyndighedens forlangende indenfor en frist på få dage.

Godt Landmandsskab

Ved gennemgang af EU's referencedokument skal følgende anføres som BAT for godt landmandsskab:

- Uddannelse og oplæring af personale
- Udarbejdelse af beredskabsplan
- Regelmæssig kontrol, reparation og vedligeholdelse af strukturer og udstyr
- Forhindre emissioner i forbindelse med opbevaring af døde dyr

Der sker løbende uddannelse af medarbejderne. Der er stillet vilkår omkring beredskabsplan. Se afsnit om risiko for uheld. Der sker regelmæssigt kontrol af fodersystemet, vandsystemet, ventilationsanlægget, gyllesystemet og gyllebeholderne er tilmeldt den obligatoriske 10-årige beholderkontrolordning. Der føres dagligt tilsyn med driften gyllekølingsanlægget.

Ansøger har redegjort for egenkontrol på ejendommen. Der udarbejdes E-kontrol (effektivitetskontrol), vand- og strømforbrug registreres, der laves foderplaner og der laves registrering af driftsforstyrrelser og uheld. Derud over registreres medicinforbrug.

Nordfyns Kommune vurderer, at der anvendes BAT for godt landmandsskab med ovenstående drift.

Foder

BAT for foder er defineret som:

- Optimering af foderet til de enkelte dyregrupper
- Anvendelse af fasefodring
- Foder med reduceret proteinindhold/anvendelse af syntetiske aminosyrer i foder med lavt proteinindhold
- Tilsætning af godkendte foderstoffer, der reducerer udskillelsen af kvælstof
- Anvendelse af fytase til reduktion af udskillelsen af fosfor

Det indkøbte foder er lavet specielt til den specifikke dyregruppe og vægt-kategori. Det sikrer at grisene tildeles foder, hvor næringsstofferne er tilpasset netop deres behov, hvilket igen sikrer, at mængden af ammoniak og udskilt kvælstof og fosfor i gødning og urin, holdes på så lavt et niveau som muligt. På bedriften anvendes foder med høj fordøjelighed af fosfor.

Nordfyns Kommune vurderer at ansøgningen lever op til bedst tilgængelig teknik for fodring. Kravene til IE-husdyrbrug er fastsat i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 46. Nordfyns Kommune har ikke fundet anledning til at skærpe kravene til fodring.

Staldindretning

BAT for staldindretning kan opfyldes ved f.eks.:

- Valg af delvis fast gulv og gyllesystem kombineret med enten optimeret foder eller gyllekøling
- Anvendelse af gyllekøling, hvor varmen genanvendes
- Hyppig gylleudslusning i fulldrænede stalde til slagtesvin
- Gylleforsuring/svovlsyrebehandling af gyllen
- Kemisk eller biologisk luftrensning

Eksisterende stalde

Den eksisterende stald er med delvis spaltegulv, gyllesystem og der anvendes foder, som er sammensat til den specifikke dyretype. De eksisterende stalde er således allerede BAT.

Gyllekøling

Det er BAT at anvende et gyllekølingsanlæg, hvis varmen kan genanvendes. I stald 1 og 2 er der gyllekøling, hvilket også anses for BAT. Varmen fra anlægget anvendes til opvarmning af stalde og faciliteter og sturhus.

Gyllekøling reducerer samtidig ammoniakfordampningen fra husdyrgødningen.

Hyppig gylleudslusning i fulldrænede stalde til slagtesvin

Det er BAT at anvende hyppig gylleudslusning. Teknikken er kun godkendt i stalde til slagtesvin med fulldrænede gulve. Teknikken kan derfor ikke anvendes i det ansøgte staldanlæg.

Gylleforsuring

Gylleforsuring anses som BAT i svinestalde. Et anlæg vurderes at koste i omegnen af 1.000.000 kr. Dertil kommer udgifter til svovlsyre og el. Der er ikke sikkerhed for at betonen i gyllekanalerne har en god holdbarhed overfor syrepåvirkningen på længere sigt. Desuden er det ikke helt ligetil at etablere forsuring i den eksisterende svinestald. Samtidig er energiforbruget ved drift af et forsøringsanlæg særdeles stort (forsøg viser minimumsforbrug på 20.000 kWh/år). Derfor har ansøger valgt at opfylde krav til begrænsning af ammoniakfordampningen via gyllekølingsanlæg i stedet for.

Luftrensning

Kemisk luftvasker kan anvendes i nye stalde. Luftvaskeren fjerner ammoniak fra afgangsluften. Biologisk luftvasker benyttes ofte, hvor der ligeledes er lugtproblemer. Den biologiske luftvasker fjerner både ammoniak og lugt fra afgangsluften.

Om en luftvasker kan etableres i eksisterende stalde afhænger af staldens indretning. Desuden er både den kemiske og den biologiske luftvasker så dyr at etablere generelt, at det vurderes at være uproportionalt i forhold til den miljømæssige gevinst. Endvidere er der ifølge kommende BAT blade et væsentligt energiforbrug forbundet med driften. I nærværende ansøgning er der ikke behov for lugtreduktion og begrænsning af ammoniakfordampningen er sket via gyllekølingsanlæg.

Vandbesparende foranstaltninger

BAT for besparelse på vand kan opnås ved at

- placere drikkepipler over fodertruget eller integreret i foderautomaterne eller anvende drikkekopper/trug
- vaske stalde med højtryksrensere
- følge vandforbruget gennem måling af forbruget og
- føre dagligt tilsyn med vandforsyningen for lækager og øvrigt vandspild
- Genbruge uforurenede regnvand som rens vand

Der anvendes vandventiler til vanding af dyrene. Ventilene er placeret over krybberne til opsamling af spild.

Når stalde vaskes skal de sættes i blød inden vask med højtryksrensere eller tilsvarende vandbesparende teknik. Hele vandsystemet skal kontrolleres dagligt for lækager og små reparationer udføres hurtigst muligt. Service skal tilkaldes, hvis der er behov for det.

Der er oplyst et vandforbrug på 8.000 m³ pr. år. Normforbrug af vand til søer inkl. vaskevand er 5,23 m³ pr. årso pr. år og 0,559 m³ pr slagtesvin/polt. Det giver et årligt normforbrug på 4.400 m³. Polte bliver dog oftest større/tungere end slagtesvin som er ca. 110-115 kg i afgangsvægt, så deres normforbrug vil være større. Vandforbruget kan svinge +/- 25 % i forhold til normtallet. I det oplyste årlige forbrug er ligeledes vandforbrug til vask af maskiner og øvrigt markdrift/sprøjtning mv. Vandforbruget hertil indgår ikke i miljøgodkendelsen.

Nordfyns Kommune vurderer at vandforbruget til produktionen ligger indenfor normen af en produktion af den ansøgte størrelse, med den biologiske variation der kan være. Vandforbruget kan dog være et oplagt emne at inddrage i bedriftens miljøledelsessystem.

Det er ikke hensigtsmæssigt at anvendelse uforurenede regnvand i svinestalde af hensyn til smittebeskyttelsen af dyrene og samtidig er teknikken uproportional på eksisterende husdyrbrug.

Nordfyns Kommune vurderer at der er taget de nødvendige forholdsregler for at begrænse vandforbruget. Der stilles vilkår om at staldene iblødsættes inden vask med højtryksrensere eller tilsvarende vandbesparende teknik. Skader skal repareres så hurtigt som muligt. Der stilles ligeledes vilkår om at vandforbruget registreres og følges minimum 1 gang årligt. Dokumentation for vandforbruget skal forevises på tilsynsmyndighedens forlangende indenfor en frist på 4 uger. Dokumentationen skal gemmes i 5 år.

Hvis vandforbruget overstiger normforbruget væsentligt, skal der udarbejdes handlingsplaner for nedbringelse af vandforbruget. Handlingsplanerne skal udføres og revideres om nødvendigt. Handlingsplaner skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende indenfor en frist på 4 uger.

Energibesparende foranstaltninger

BAT for besparelse på strøm kan opnås ved at:

- Anvende højeffektive ventilationssystemer eller naturlig ventilation, hvor muligt
- Optimere ventilationssystemet i hver stald samt undgå modstand i ventilationssystemet ved jævnlig inspektion og rengøring af kanaler og ventilatorer
- Anvende isolerede stalde til dyr med behov for varme
- Bruge lavenergi belysning
- Anvende varmevekslere
- Anvende jordvarmeanlæg
- Følge energiforbruget så defekter kan identificeres (ej med i EU's BAT afgørelse)

Energiforbruget stammer primært fra ventilation af staldanlæg samt belysning og drift af fodringsanlæg og andre tekniske anlæg, som f.eks. kompressor, småmaskiner og gyllepumpning.

Da der anvendes et gyllekølingsanlæg, bruges der også strøm til driften af dette anlæg.

Energiforbruget reduceres primært ved at anvende energibesparende ventilationssystemer. Det eksisterende ventilationssystem er styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperatur i staldene og elforbrug.

Lyset er styret af et ur. Der er ikke lys i staldene om natten, med mindre der arbejdes i staldene. Der er oplyst et strømforbrug på 304.000 kWh pr. år. Normtallet for en sohold med fravænnede grise er jf. SEGES på 248 kW/årssø, hvilket giver et årligt normforbrug på ca. 200.000 kWh. Normforbruget kan svinge med +/- 25 %. Tallet er uden slagtesvin/polte og uden drift af gyllekølingsanlægget. Nordfyns Kommune vurderer, at strømforbruget ligger indenfor normforbruget i forhold til en gennemsnitlig besætning af den størrelse og med de svingninger der kan forekomme fra år til år.

For at reducere strømforbruget, skal ventilationsafkastene holdes rene for at nedsætte modstanden i anlægget og anlæggene skal vedligeholdes. Ved udskiftning af lyskilder, skal der tages højde for energiforbruget ved at vælge energibesparende lysstofrør. Der stilles vilkår om ovenstående.

Strømforbruget skal registreres og følges minimum 1 gang årligt. Dokumentation for strømforbruget og kvitteringer for indkøb af lavenergi lysstofrør skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende indenfor en frist på 4 uger. Dokumentationen skal gemmes i 5 år.

Ventilationsafkast skal rengøres jævnligt og minimum en gang årligt. Kommunen kan kræve adgang til staldanlægget i forhold til kontrol af hygiejnen i staldanlægget, herunder rengøring af ventilationsanlægget.

Nordfyns Kommune vurderer at der er foretaget de nødvendige forholdsregler for at begrænse strømforbruget med de stillede vilkår.

Hvis strømforbruget overstiger normforbruget væsentligt, skal der udarbejdes handlingsplaner for nedbringelse af strømforbruget. Handlingsplanerne skal udføres og revideres om nødvendigt. Handlingsplaner skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende indenfor en frist på 4 uger.

Reducerer mængden af spildevand

Det er BAT at reducere mængden af spildevand. Det kan gøres ved at kombinere nedenstående teknikker:

- Holde forurenede områder så små som muligt
- Minimere vandforbruget – anvende højtryksrensere
- Adskil uforurenede regnvand fra spildevandsstrømme, der skal renses
- Lede spildevand til gyllebeholder
- Rens spildevandet
- Udbring let forurenede spildevand på landbrugsarealer via sprinklersystem

Ejendommen er indrettet med vaskeplads til vask af maskiner og afløbet herfra ledes til gyllebeholderen. Der anvendes højtryksrensere ved vask af maskiner. Det er ikke proportionelt at adskille spildevand yderligere i forhold til, hvad der er på ejendommen i dag og det er heller ikke proportionelt at rense spildevandet eller opsamle og udbringe eventuelt let forurenede spildevand på landbrugsarealer.

Opbevaring/behandling af husdyrgødning

BAT for gødningsopbevaring kan opfyldes ved:

- Stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- Beholderen er overdækket med fast overdækning, telt, eller flydelag
- Anvendelse af gylleforsuring
- Have tilstrækkelig opbevaringskapacitet
- Installerer et lækage-detektionssystem (kan kun anvendes på nye beholdere)
- Lageret tømmes hvert år og inspiceres visuelt
- Gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning

De eksisterende beholdere er en stabile beholdere, der er tilmeldt 10-årig beholderkontrol. Den store beholder er overdækket med fast overdækning. Den lille gyllebeholder har flydelag. Begge beholdere er tilmeldt 10-års beholderkontrol.

Både flydelag og fast overdækning på gyllebeholdere er bedst tilgængelige opbevarings-teknik. Fast overdækning halverer ammoniakfordampningen fra gylletanken i forhold til naturligt flydelag jf. Miljøstyrelsens Teknologiblad for fast overdækning af gyllebeholdere.

Der stilles vilkår om at den store gyllebeholder skal være monteret med fast overdækning i form af telt, flydedug eller betonlåg. Åbning af den faste overdækning må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af husdyrgødning. Skader på den faste over-

dækning skal repareres hurtigst muligt og seneste indenfor 1 uge, således at overdækningen er helt tæt. Umiddelbart efter endt omrøring og udbringning skal overdækning lukkes tæt til.

Såfremt en skade ikke kan repareres indenfor en uge, skal der indgås aftale om reparation inden 2 hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden skal straks underrettes om det. Der skal føres logbog for gyllebeholderen, hvori eventuelle skader på den faste overdækning noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende indenfor en frist på 4 uger.

Ansøger tømmer begge gyllebeholdere hvert år og inspicerer beholderne visuelt. Derudover omrøres beholderne kun umiddelbart før tømning/udbringning.

Nordfyns Kommune vurderer, at ansøgningen lever op til BAT- for opbevaringslagre. Der stilles vilkår til opbevaring af husdyrgødning.

Opbevaring af døde dyr

Det er BAT for opbevaring af døde dyr at:

- opbevarer dem på en måde, der reducerer eller forhindrer emissioner.

Døde dyr opbevares på fast plads med spalter og med overdækning i form af kadaverkappe. Mindre dyr opbevares i lukket container indtil afhentning.

Nordfyns Kommune vurderer at der anvendes BAT for opbevaring af døde dyr når døde dyr opbevares som beskrevet. Opbevaringen af døde dyr er omfattet af generel lovgivning og Nordfyns Kommune finder ikke anledning til at stille yderligere vilkår.

Konklusion på BAT og ressourceforbrug

Nordfyns kommune vurderer samlet set, at der er redegjort for bedst tilgængelig teknologi i husdyrproduktionen og at redegørelsen og anvendelsen af BAT for husdyrproduktionen lever op til husdyrlovens krav. Kravet til BAT er opfyldt gennem etablering af gyllekøling, fast overdækning af den store gyllebeholder og anvendelse af delvis fast gulv.

Der anvendes BAT-standard for alle stalde og gødningslagre. Desuden er rengøring af stalde, foderoptimering, miljøledelse og herunder følge vand- og energiforbrug herunder genanvendelse af varme fra gyllekølingen i overensstemmelse med forskrifterne i BREF-referencedokumentet. Der stilles vilkår til ovenstående.

Nordfyns Kommune vurderer at krav til ammoniakemission er opfyldt. Vurderingen er foretaget på baggrund af beregninger på det ansøgte produktionsareal, dyretypen, staldsystemet samt anvendelse af gyllekøling i stald 2 og 3 samt overdækning af den store gyllebeholder.

Miljøkonsekvensrapport (ved § 16a og nogen gange §16b)

Ansøgningen er omfattet af § 16 a, stk. 2. Det betyder at ansøgningen skal indeholde en miljøkonsekvensrapport jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens kap. 2. Rapporten er vedlagt som bilag 5.

Nordfyns Kommune vurderer at miljøkonsekvensrapporten opfylder lovens krav og er udarbejdet af tilstrækkeligt kvalificerede og kompetente eksperter.

0-alternativet og alternative muligheder

0-alternativet vil være at fortsætte den eksisterende drift med miljøgodkendelsen fra 2018. Der er mange alternative muligheder, lige fra etablering af fuldline-produktion med både sohold, smågrise og slagtesvin til at produktion af f.eks. specielgrise. Med den nuværende miljøgodkendelse er det naturligt at søge efter de nye regler om miljøgodkendelse af husdyrbrug med den fleksibilitet det giver.

Ændringer i ejerforhold

Ændringer i ejerforhold (eller hvem der er ansvarlig for driften) skal meddeles til Nordfyns Kommune senest 8 dage efter ændringen. Inden etablering, udvidelse eller ændring af anlæg omfattende af bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. skal der indgives en anmeldelse til kommunalbestyrelsen jf. bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Ophør af produktionen

Ved ophør med driften skal Kommunen orienteres. Virksomheden skal sikre en hensigtsmæssig nedlukning af husdyrholdet, så der ikke efterlades miljøskadelig forurening på grunden.

Ved ophør af produktionen skal staldene tømmes og rengøres og foderrester m.v. skal bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Der stilles vilkår om ovenstående.

Når Kommunen modtager orientering om ophør af produktionen, vil Kommunen komme på lukketilsyn på ejendommen.

Kommunens samlede vurdering

Nordfyns Kommune vurderer, at der med de stillede vilkår for driften af anlægget, ikke vil forekomme væsentlige gener for de omboende og at ammoniakemissionen fra anlægget, ikke vil forringe områdets naturværdier.

Det vurderes, at med udgangspunkt i husdyrlovens beskyttelsesniveau, vil driften af anlægget, på grund af afstanden samt anvendelsen af BAT, ikke indebære en forringelse af lokale og nationale naturværdier samt internationale naturbeskyttelsesområder eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, områderne er udpeget for at beskytte.

Litteratur

- Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. nr. 520 af 1. maj 2019.
- Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, nr. 2256 af 29. december 2020.
- Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 722 af 9. juli 2019.
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietank, rørsystemer og pipelines, nr. 1611 af 10. december 2015.
- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, nr. 926 af 27. juni 2016.
- Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde. Af K. B. Frandsen (1994), udgivet af MLK Fyn, revideret 2002.
- Faglig rapport vedrørende ny lugtvejledning for husdyrbrug. Miljøministeriet, Skov- og Naturstyrelsen, december 2006
- Vejledning om ekstern støj fra virksomheder. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 af november 1984.
- Kommuneplan 2017-2029.
- BREF-dokument for intensiv fjerkræ- og svineproduktion.
- Bekendtgørelse om brugerbetaling for godkendelse og tilsyn efter lov om miljøbeskyttelse og lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, nr. 845 23. juni 2017.
- Teknisk notat om ammoniakværktøj. Af Camilla Geels et al. Danmarks Miljøundersøgelser, december 2006.
- Vejledning om miljøregulering af husdyrbrug, Miljøstyrelsens digitale vejledning.
- Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT-ammoniak), 2011, Miljøstyrelsen
- Miljøstyrelsens teknologiblade
- WWW2.dmu.dk. Deposition af kvælstof fra 2015.
- Skov og Naturstyrelsen. Opdatering af ammoniakmanualen af 15. december 2005. Bilag 3. Harmoniserede tålegrænser.
- Skov og Naturstyrelsen. Opdatering af ammoniakmanualen af 15. december 2005. Bilag 1. Baggrundsbelastning.
- Danmarks Naturdata. WWW.miljoportal.dk.

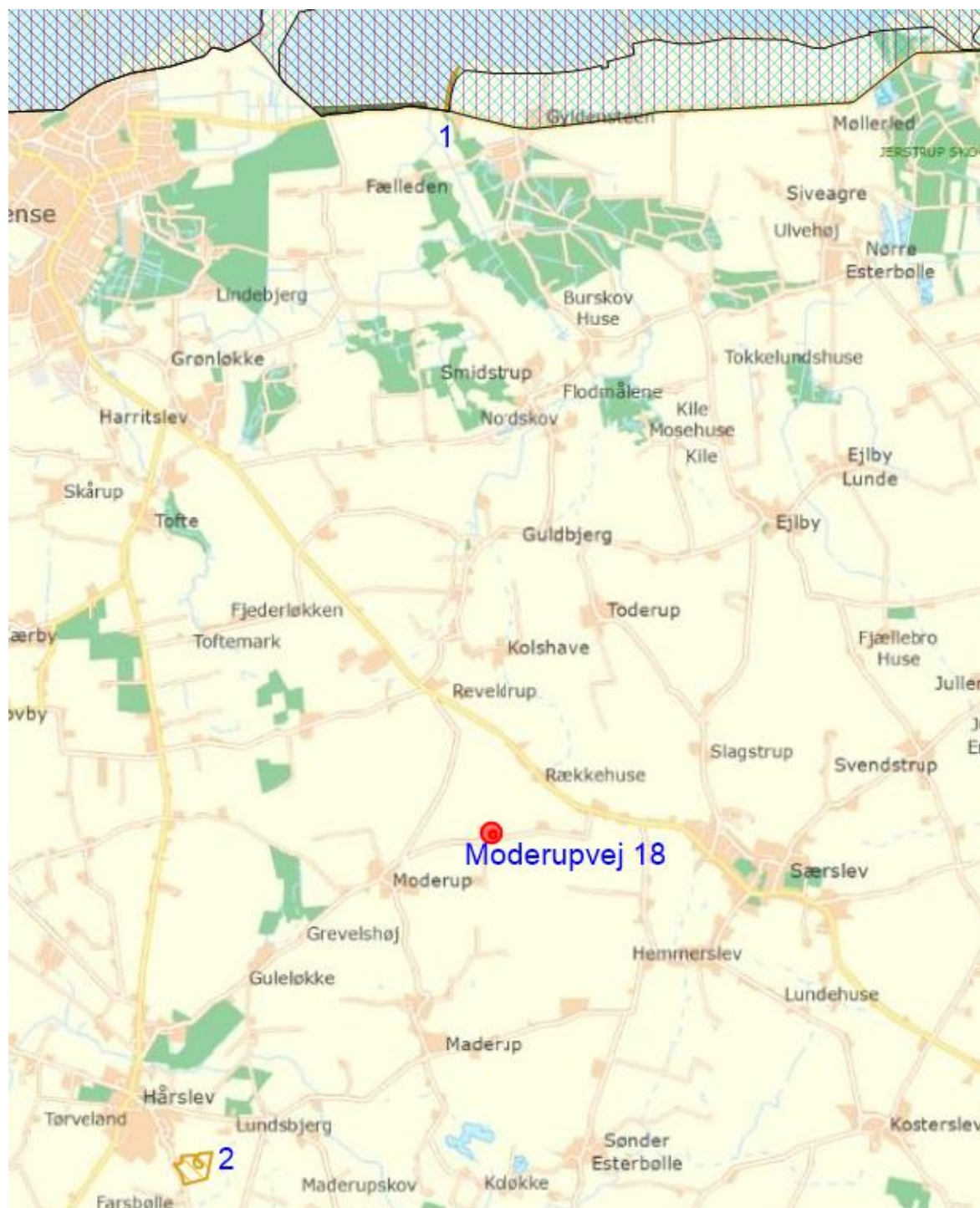
- Landbrugets Byggeblad. nr. 95.03-03. Beregning af tilstrækkelig opbevaringskapacitet. Revideret den 28. oktober 2009.
- www.mst.dk
- WWW.Naturstyrelsen.dk
- Natura 2000 basisanalyse for Habitatområde EF-fuglebeskyttelsesområde Odense Fjord
- Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse nr. 934 af 27. juni 2017.
- Vejledning om anvendelse af koncept for hyppig udslusning af gylle i slagtesvine-stalde. Af 8. juni 2015. Miljøministeriet.

Bilag 1. Staldtegninger med produktionsarealer

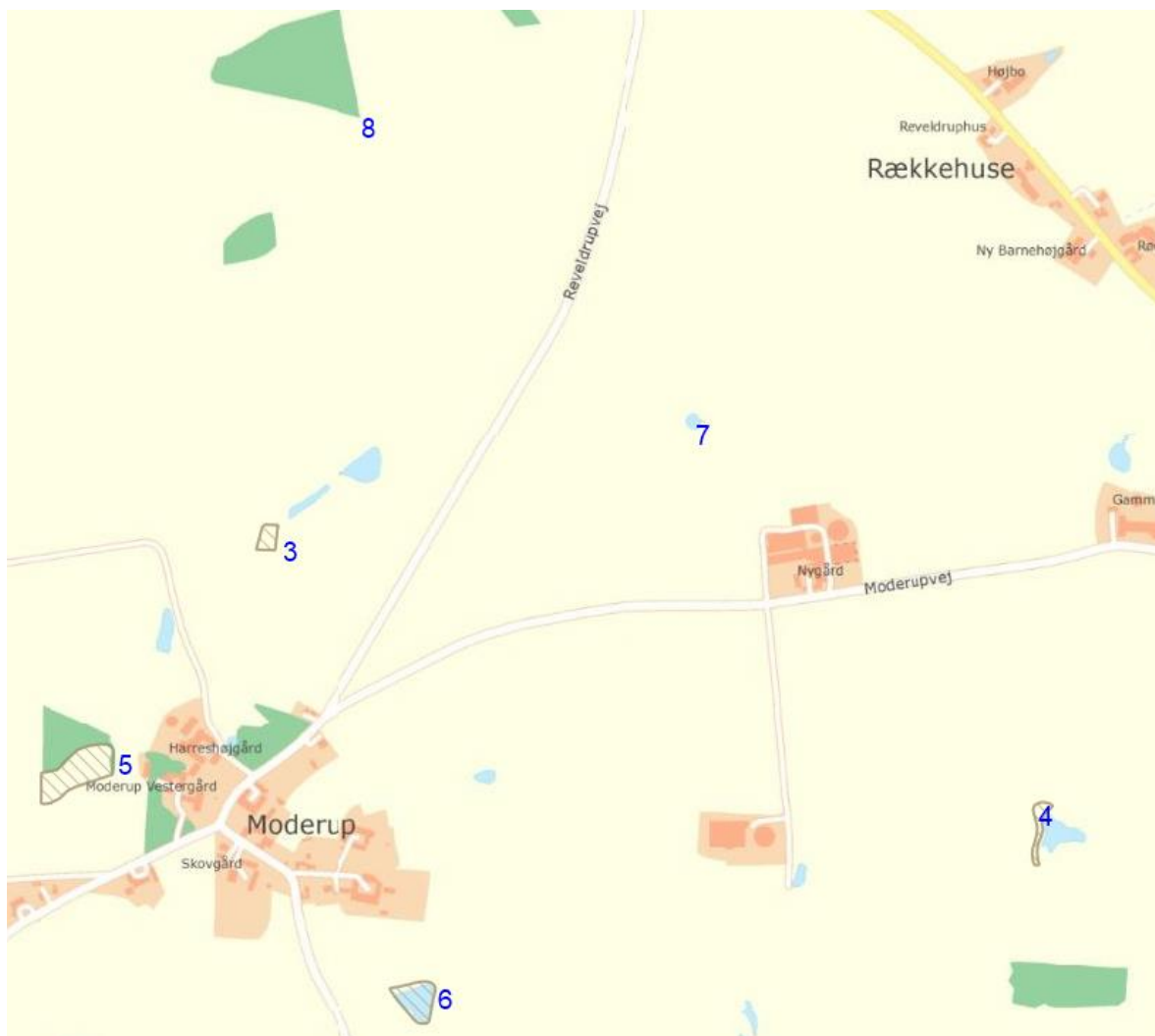

Områder med rød skravering er produktionsareal.

Bilag 2: Kort over kategori 1- og 2- naturområder

Bilag 3: Kort over kategori 3-naturområder

Bilag 4. Lugtberegning

6.1 Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Gulløkken 55 	0	FMK	158,9	158,9	1056,2	Ja
Moderupvej 10 	0	FMK	158,9	158,9	760,6	Ja
Moderupvej 30 	0	FMK	158,9	158,9	698,6	Ja
Moderupvej 9 	0	FMK	158,9	158,9	751,5	Ja
Møllevej 39 	0	FMK	158,9	158,9	872,2	Ja
Møllevej 40 	0	FMK	158,9	158,9	942,4	Ja
Møllevej 41 	0	FMK	158,9	158,9	843,2	Ja
Møllevej 61 	0	FMK	158,9	158,9	904,5	Ja
Odensevej 169 	0	FMK	158,9	158,9	624,7	Ja
Odensevej 171 	0	FMK	158,9	158,9	614,7	Ja
Odensevej 172 	0	FMK	158,9	158,9	604,4	Ja
Vestergade 105 	0	FMK	158,9	158,9	629,5	Ja
Lokalplan 2016-5 	0	NY	293,9	293,9	1499,1	Ja
Lokalplan 86 	0	NY	293,9	293,9	1271,5	Ja
Møllevej 53 	0	FMK	282,4	282,4	878,2	Ja
Hemmerslev By, Særslev 	0	FMK	502,4	502,4	1521,6	Ja
Hårslev By, Hårslev 	0	FMK	502,4	502,4	3025,9	Ja
Nr. Esterballe By, Nr. Sandager 	0	FMK	502,4	502,4	5081	Ja
Tofte By, Skovby 	0	FMK	502,4	502,4	3576,1	Ja

Bilag 5 Miljøkonsekvensrapport

Ansøgning om § 16 a, stk. 2 miljøgodkendelse

Moderupvej 18, 5471 Søndersø

**Ansøgning om § 16 a, stk. 2 miljøgodkendelse,
for H.C Andersen, Moderupvej 18, 5471 Søndersø**

Indholdsfortegnelse

Resumé og samlet vurdering	1
Ikke teknisk resume	1
Dataark	3
Husdyrbrugets beliggenhed, udformning og planmæssige forhold	4
Husdyrhold, staldanlæg og drift.....	6
Staldindretning og drift	7
Rengøring og desinficering	7
Ventilation	7
Fodring.....	7
Energj- og vandforbrug	7
Affald.....	8
Driftsforstyrrelser eller uheld	10
Gødningproduktion og - håndtering	11
Gødningstyper og mængder	11
Forventede væsentlige indvirkninger på miljøet	13
Ammoniak og natur.....	13
Kumulativ indvirkning fra andre husdyrbrug	14
Lugt.....	15
Fluer og skadedyr	17
Transport	17
Støv	17
Støj	18
Lys	18
Grundvand og overfladevand	19
Ammoniakreducerende teknikker	20
Bedst tilgængelige teknik (BAT).....	21
Husdyrbrugets ophør	26
Bilag 1.....	28
Bilag 2.....	29

Resumé og samlet vurdering

Ikke teknisk resume

H.C. Andersen ønsker at ansøge om konvertering af den eksisterende miljøgodkendelse til svineproduktionen på Moderupvej 18, 5471 Søndersø. Ejendommen er den 8. november 2018 godkendt efter husdyrbruglovens § 12, stk. 2¹. Den nugældende produktionstilladelse for ejendommen, giver tilladelse til en produktion på 800 årssøer samt 400 polte (90 – 110 kg), svarende til 184,9 dyreenheder efter de nugældende normer.

I nærværende ansøgning ønsker ansøger at konvertere den eksisterende § 12, stk. miljøgodkendelse, til en § 16 a, stk. 2 miljøgodkendelse, hvorved der opnås større fleksibilitet i produktionen. I forbindelse med ansøgningen sker der ingen udvidelse eller nyetablering af staldanlæg på Moderupvej 18.

Der ansøges om en § 16 a, stk. 2 miljøgodkendelse, da den ansøgte produktion har flere end 750 stipladser til søer og derved er et IE-husdyrbrug.

I henhold til lovgivningen skal kommunen vurdere på alle ændringer, som er foretaget indenfor en 8-årig periode. Ejendommen er senest godkendt i 2018, med en udvidelse af produktionen. Denne udvidelse af staldbygningerne er i 2020 påbegyndt og taget i brug i 2020. Ansøgt drift og nudrift er derfor ens. 8-årsdriften er mindre, da den er svarende til produktionen før 2018.

På de anvendte ortofoto i dette følgebrev fremgår den nyeste stald (stald III) ikke. Stalden var færdigbygget i 3. kvartal 2020, hvorefter der i 4. kvartal 2020 blev indsat dyr i stalden. Husdyrgodkendelse.dk benytter ortofoto fra 2019, hvorfor stalden ikke fremgår på ortofoto.

---

¹ Lovbekendtgørelse om miljøgodkendels mv. af husdyrbrug nr. 442 af 13. maj 2016

Lugt

Den ansøgte produktion overholder de gældende lugtgenekrav til Sommerhusområde/byzone, nærmeste beboelse samt enkelt beboelse, jf. Husdyrbruglovens geneniveau² og Miljøstyrelsens Nye lugtberegningsmodel, der bygger sin beregning på en forbedret spredningsmodel.

Ammoniak og BAT

Husdyrgodkendelse.dk beregner en genegrænse for ammoniak, der angiver en BAT-emissionsgrænseværdi. Husdyrbruget på Moderupvej 18 overholder denne emissionsgrænseværdi ved den anvendte gulvprofil.

Støj, støv og transport

Husdyrproduktionen vil fremadrettet være den samme. Der er tale om en konvertering af den allerede godkendte produktion. For ansøger vil en ny godkendelse, efter den nugældende lov give en mere fleksibel godkendelse. Eftersom der ikke ændres i produktionen, og at der er god afstand til de omkringboende naboer, vurderes det, at de omkringliggende naboer ikke vil opleve væsentlige støj- og/eller støvgener i forbindelse med produktionen.

Transporter til og fra ejendommen foregår hovedsageligt i dagtimerne, og mængden af transporter vil være uændret fra den eksisterende produktion til den ansøgte produktion.

Opsummering

Alt i alt vurderes det ansøgte projekt ikke at give anledninger til væsentlige gener for de omboende og ej heller for den omkringliggende natur. Alle lovgivningens miljøkrav vedrørende ammoniak og anvendelse af Bedst Tilgængelig Teknik er overholdt i produktionen via miljømæssige tiltag.

Det er vigtigt at beskrive, at der ikke sker nogen bygningsmæssige ændringer på ejendommen. Husdyrproduktionen, der er til stede i dag, vil fortsætte på samme niveau som hidtidigt, og der er udelukkende tale om at skabe mere fleksibilitet i den eksisterende produktion.

Der er i forbindelse med ansøgningen indsendt skema nr. 223.151.

Biaktiviteter

Der er ingen biaktiviteter på ejendommen, der er godkendelsespligtige.

Alternativer

0-alternativet for ejendommen vil betyde, at den produktionseffektivitet, der ligger på ejendommen, ikke vil blive udnyttet.

Der er ikke tale om en udvidelse, ændring eller nyetablering af staldanlæg, hvorfor andre placeringer ikke har været taget i betragtning.

Kulturarv

Moderupvej 18 er ikke beliggende i et område, der i Nordfyns Kommuneplan 2017-2029 er udpeget som værdifuldt kulturmiljø.

Grænseoverskridende aktivitet

Det vurderes, at ejendommen ikke har nogen grænseoverskridende aktiviteter.

² Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug nr. 1261 af 29. november 2019 - Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 31

Dataark

Bedriftsoplysninger

Bedriftens navn: Moderup Nygård

CVR-nr. og P-nr.: 5699 3428 – 100 205 6057
CHR-nr.: 86577
Ejendoms nr.: 480 00 13171

Martikel nr.: 5 a
Ejerlav: Moderup By, Særslev
Adresse: Moderupvej 18, 5471 Sønder sø

Ejer: Hans Chr. Møller Andersen
Moderupvej 18
5471 Sønder sø
Mail: mode18@poat8.tele.dk

Konsulent oplysninger:

Konsulent: Kamilla From-Nielsen
Patriotisk Selskab
Ørbækvej 276
5220 Odense SØ
6315 5420
kfn@patriotisk.dk

Dato for indsendelse: 12. december 2020
Version: 1.0

Husdyrbrugets beliggenhed, udformning og planmæssige forhold

Dette kapitel indeholder en beskrivelse af projektet set i forhold til naboer, natur, landskab, beskyttelseslinjer, vandforsyning, offentlig vej m.m. Ydermere beskrives husdyrbrugets beliggenhed i forhold til forskellige bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger og placering i landskabet med hensyn til landskabelige værdier.

Landskabet og planforhold

De omkringliggende byer i forhold til staldanlægget er:

- Hemmerslev By, øst for ejendommen	ca. 1.450 meter
- Hårslev, sydvest for ejendommen	ca. 2.950 meter
- Tofte By, nordvest for ejendommen	ca. 3.500 meter
- Nr. Esterbølle nord for ejendommen	ca. 5.000 meter

Landskabet omkring Moderupvej 18 er i henhold til Nordfyns Kommuneplan 2017-2029 udpeget som *værdifuldt landbrugsområde*.

Figur 1: Ud klip fra planinfo.dk

Værdifuldt landbrugsområde

Områder, der er udpeget som værdifuldt landbrugsområde, søges forbeholdt landbrugsdrift, så udviklingsmuligheder og investeringsinteresser kan vægtes højest. I disse områder vurderes det fra Nordfyns Kommune, at der er færrest konflikter med omgivelserne.

Afstandskrav

Tabel 1: Oversigt over generelle afstandskrav

	Krav	Afstand	Beskrivelse
Byzone	300 m	Ca. 1.450 m	Hemmerselv By
Samlet bebyggelse	300 m	Ca. 812 m	Møllevej 53, 5471 Sønderlø
Nabo beboelse	50 m	Ca. 555 m	Odensevej 171, 5471 Sønderlø
Kirke		Ca. 2.000 m	Særslev Kirke
Zonestatus			Landzone
Fredninger		Ca. 2.000 m	Særslev Kirke
§ 3-områder ³	10 m	170 m	Sø, nord for ejendommen
Ammoniakkfølsom skov		1.350 m	Skov nord for ejendommen
Natura 2000		Ca. 5.500 m	N108: Æbelø, havet syd for og Nærrå
Ikke almene vandforsyningsanlæg	25 m	> 25 m	-
Almene vandforsyningsanlæg	50 m	> 50 m	-
Vandløb – herunder dræn	15 m	> 15 m	-
Søer	15 m	170 m	Sø, nord for ejendommen
Offentlig vej	15 m	38 m	Moderupvej
Privat vej	15 m	> 15 m	-
Levnedsmiddelvirksomhed	25 m	> 25 m	-
Beboelse på samme ejendom	15 m	21 m	-
Naboskel	30 m	11 m	Til matrikel 4b
Kirkebyggelinje	300 m	Ca. 1.830 m	Særslev Kirke
Sø- og åbeskyttelseslinje	150 m	Ca. 2.150 m	Søbeskyttelseslinje, syd for stalden
Skovbyggelinje	300 m	Ca. 2.900 m	Flæsberis Skov
Strandbeskyttelseslinje	300 m	> 300 m	-
Fortidsminder		700 m	Nordvest for stalden

Ovenstående tabel viser, at de generelle afstandskrav i husdyrbruglovens §§ 6-8 er opfyldt. Det skal dog bemærkes, at afstanden til naboskel overholdt. Der er tale om eksisterende byggeri, hvorfor der i forbindelse med byggeriet er taget stilling til afstanden til naboskel. Det vurderes ud fra ovenstående, at afstandskravene er overholdt, og da der ikke udvides, ændres eller etableres nye bygninger på ejendommen, vil det ikke være proportionalt at ændre på allerede etablerede bygninger.

³ Husdyrbruglovens § 7, jf. klagenævnsafgørelse NMK-131-00718

Husdyrhold, staldanlæg og drift

Dette afsnit redegør for husdyrbrugets sammensætning, staldindretning, fodring, vand- og energiforbrug samt håndtering af spildevand, regnvand, driftsforstyrrelser og uheld.

Figur 2: Oversigt over staldanlæg

I nedenstående tabel ses det samlede produktionsareal for staldene. Produktionsarealet for de to stalde er fundet ved hjælp af staldtegninger. Tegningerne kan findes som bilag til skema i husdyrgodkendelse.dk og ansøgningsmaterialet. Det skal understreges, at der ikke sker bygningsmæssige ændringer på ejendommen og produktionsarealet er tilsvarende nudrifts-arealet.

Tabel 2: Staldindretning, dyretype og produktionsareal

Stald nr. og afsnit	Sektion ⁴	Dyretype	Staldsystem	Produktionsareal, m ²
Stald I		Søer, diegivende	Kassestier, delvis spaltegulv	1.152
Stald II	1	Søer, golde og drægtige	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	268
	2	Slagtesvin (polte)	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	225
	3	Søer, golde og drægtige	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	600
Stald III		Søer, golde og drægtige	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	1.026
Produktionsareal i alt				3.271

⁴ Henvielse til bilag 1 (staldtegnning)

Staldindretning og drift

Staldene er hovedsageligt indrettet med delvis spaltegulv, der efter BAT-konklusionen for intensivt opdræt af fjerkræ og svin, er at betragte som værende BAT. Ansøger har valgt gulvprofilen ud fra, hvad han mener giver den største synergi og effektivitet i produktionen.

Rengøring og desinficering

I staldene sørges der for løbende rengøring, som sikrer en god hygiejne. Mellem hvert hold grise vaskes ventilatorer og øvrigt staldinventar. Ved vask anvendes iblødsætning, hvorefter staldene vaskes med højtryksrensere. Der anvendes udelukkende godkendte rengørings- og desinficeringsmidler. Både iblødsætning og vask med højtryksrensere er vandbesparende.

I alle stalde, hvor det er påkrævet, er der installeret overbrusningsanlæg af hensyn til dyrevelfærd og for at regulere dyrenes gødningsadfærd. Overbrusning har en positiv effekt på begrænsningen af ammoniakafdampningen, lugtgener og støvemission fra ejendommen.

Ventilation

Der anvendes mekanisk ventilation i alle staldafsnit på ejendommen og den nye drægtighedsstald er etableret med frekvensstyret ventilation efter multistep princippet.

Der sker ingen ændringer i ventilationsforholdene på ejendommen. Der vil hverken komme mere støj fra ventilationssystemet eller komme en større lugtpåvirkning i nærområdet. Der er udelukkende tale om, at den nuværende produktion skal godkendes efter den nye Husdyrbruglov.

Fodring

For at leve op til kravet om BAT vil der på bedriften blive anvendt foder med lavt fosforindhold. Ved brug af foder med høj fordøjelighed af fosfor og anvendelse af blandinger, der er tilpasset grisenes aktuelle behov, sænkes gødningens indhold af fosfor. Foderet er indkøbt, så det passer til grisenes behov.

Ansøger tilpasser foderet til dyrenes behov, for at overholde dyrevelfærdslovgivningen og for at få den mest optimale produktion. Ved at give dyrene det foder, de har behov for, opnås en bedre tilvækst. Det rette foder giver bedre trivsel i stalden, bedre mæthed for dyrene og mindre vægttab.

Foderet opbevares i glasfibersiloer på ejendommen, al foderhåndtering sker i lukkede rørsystemer.

Energi- og vandforbrug

I det følgende beskrives bedriftens energi og vandforbrug, herunder de energisparende foranstaltninger.

Forventet energiforbrug

Den ansøgte produktion forventes at have et elforbrug på ca. 304.000 kWh pr. år. Elektricitet anvendes til ventilation, kompresser samt belysning af staldene m.v. Energiforbruget forventes, at være uændret fra nudrift til den ansøgte drift.

Der vil løbende blive holdt øje med energiforbruget, så evt. energisluger eller fejl hurtigst muligt opdagges, og for hele tiden at reducere energiforbruget.

Energibesparende foranstaltninger

Lys i staldene er tændt efter behov og styres af tidsur. Varigheden af lys i staldene kan variere, for at opretholde den bedst mulige dyrevelfærd. Lyset vil som oftest være slukket om natten, men det kan forekomme i minimalt omfang, at der er lys om natten.

Ventilatorerne i staldafsnittene vaskes og efterses sammen med det øvrige staldinventar efter hvert hold grise. Herved fjernes snavs m.v., der kan yde modstand og forøge strømforbruget.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF), der vedrører intensivt fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperaturstyring, der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation).⁵

De teknikker, der er beskrevet i BREF, er dem, EU anser for at være de teknikker, der har den mindste effekt på omkringliggende natur og naboer og andre recipienter.

Vand

I forbindelse med den ansøgte produktion forventes forbruget af vand at være tilsvarende det hidtidige. For at forebygge vandspild, udføres der regelmæssig kontrol og overvågning af vandledninger. Der anvendes drikkenipler i staldene, som vandbesparende foranstaltning.

Vand anvendt i stalden kommer fra kommunal boring. Det forventes, at produktionen vil bruge ca. 8.000 m³ vand årligt. Forbruget er inkl. vand til vask af stalde m.v.

Vandbesparende foranstaltninger

Ved vask af stalde anvendes iblødsætningsanlæg, hvorefter staldene vaskes med højtryksrensere med koldt vand. Både iblødsætning og vask med højtryksrensere er vandbesparende.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) anvendes der således BAT (brug af højtryksrensere, drikkenipler over trug).⁶

Der vil fremadrettet være fokus på ressourceforbruget, og vandforbruget vil løbende blive fulgt. Staldene vil ligeledes blive kontrolleret dagligt, og der vil blive udført småreparationer med det samme eller tilkaldes service, hvis der er behov for det. Den procedure, der er på ejendommen i dag, vil fortsætte i den ansøgte drift.

Varme

Varmen i staldene kommer fra overskudsvarmen fra gyllekølingsanlægget. Overskudsvarmen bruges også til at varme mandskabsrum op.

Spildevand og overfladevand

Sanitært spildevand på ejendommen er på ca. 125 m³ pr år. Det sanitære spildevand ledes til nedsvningsanlæg. Vaskevand fra rengøring af staldene, ledes til gyllebeholder.

Overfladevand fra vaskeplads og andre befæstede arealer ledes til gyllebeholderen. Overfladevandet på ejendommen håndteres derfor på egen grund og overholder Nordfyns Kommunes klimahandlingsplan.

Affald

I dette afsnit beskrives affaldsarter, mængder, modtagere, hyppighed for bortskaffelse m.m.

⁵ BAT-konklusion i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/75/EU for så vidt angår intensivt opdræt af fjerkræ eller svin, bilag 1, pkt. 1.6 Effektiv energjudnyttelse

⁶ BAT-konklusion i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/75/EU for så vidt angår intensivt opdræt af fjerkræ eller svin, bilag 1, pkt. 1.4 Effektiv vandudnyttelse, litra c, d og e

Døde dyr

Der er indrettet plads til døde dyr er placeret 300 m syd for staldanlægget. Pladsen er indrettet med kadaver kappe og spalter. Placeringen er valgt af for at undgå smittefare og af logistiske hensyn.

Dyrevelfærdskrav og lovgivning om smittefare overholdes ved den indrettede plads til døde dyr.

Fast affald og kemikalier

Bortaffelse af erhvervsaffald skal sker i overensstemmelse med Nordfyns Kommunes affaldsregulativ Håndteringen af affald og kemikalier vil være den samme i ansøgt drift som i den nudrift. Der er ikke sket ændringer i proceduren for affald på ejendommen.

Nedenstående tabel beskriver håndteringen af diverse affaldsfraktioner.

Tabel 3: Oversigt over mængden affaldstyper på ejendommen

Affaldstype	Obevaringssted	Modtageranlæg
Olie	Maskinhus	Kommunal modtagerstation
Olie- og brændstoffiltre	Maskinhus	Kommunal modtagerstation
Blyakkumulatorer	Maskinhus	Forhandler
Bekæmpelsesmidler	Kemicontainer	Kommunal modtagerstation
Spraydåser	Stald	Kommunal modtagerstation
Medicinrester	Stald	Dyrelæge/ Kommunal modtagerstation
Kanyler	Stald	Kommunal modtagerstation
Pap/papir	Maskinhus	Lunde Vognmandsforretning
Plast	Maskinhus	Lunde Vognmandsforretning
Elpærer/rør	Maskinhus	Kommunal modtagerstation
Jern/metal	Samleplads	Produkthandler

Driftsforstyrrelser eller uheld

I dette afsnit beskrives mulige uheld og risici, beskrivelse af risikominimering samt hvilke gener, eventuelle uheld kan medføre.

Mulige uheld

Mulige driftsforstyrrelser eller uheld, der kan medføre væsentlig forøget forurening i forhold til normal drift, det kan være uheld såsom:

- Brand
- Uheld i forbindelse med afhentning af gylle
- Påkørsel af gyllebeholder eller olietank eller andet uheld, der giver anledning til udslip af gylle eller olie.

Beskrivelse af risikominimering

Ejendommen er indrettet og drives på en sådan måde, at uheld og efterfølgende forurening af jord, grundvand eller lignende minimeres. Dette sker ved, at der er procedurer for arbejdet i staldene og der løbende tjekkes op på inventar, systemer og beholdere. Gyllebeholderen indgår i den lovpligtige 10-årige beholderkontrol.

Der holdes løbende øje med, at der ikke opstår spild eller utilsigtet udslip fra husdyrproduktionen. Skulle der ske uheld, vil skadens omfang blive begrænset, mest muligt.

På ejendommen er der tilstrækkelig beholder kapacitet til den gødningsmængde, der produceres, jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens § 11, stk. 2 (se næste afsnit om gødningsproduktion og – håndtering). Beholderen er stabil og tæt. Det sikres jævnligt at beholderen opfylder de gældende krav efter husdyrgødningsbekendtgørelsen, og udspreddingen af husdyrgødning sker efter de gældende regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen og med hensyntagen til de omkringboende naboer.

Gødningsproduktion og - håndtering

Gødningsstyper og mængder

Der vil årligt produceres ca. 5.000 tons gylle. Denne mængde husdyrgødning er den samme, som der bliver produceret i nudriften. Fremadrettet vil det på tilsyn blive kontrolleret, at beholder kapaciteten på ejendommen svarer overens med gældende regler og produktionen.

	Antal	Gylle		Fast gødning		Afle		Dybstrøelse	
		ton pr. dyr	ton pr. år	ton pr. dyr	ton pr. år	ton pr. dyr	ton pr. år	ton pr. dyr	ton pr. år
Søer, løbe-drægtighedsstald									
Individuel opstaldning, delvis spaiegulv	240	3,98	955						
Individuel opstaldning, fuldspalte			0						
Individuel opstaldning, fast gulv				0,52	0	1,74	0		
Løsgående, dybstrøelse + spaiegulv		2,18	0					0,67	0
Løsgående, dybstrøelse + fast gulv		2,18	0					0,67	0
Løsgående, delvis spaiegulv	560	4,70	2.632						
Løsgående, dybstrøelse								1,78	0
Firland, drægtighedsstald									
Søer, færestald									
Kassesti, delvis spaiegulv	800	1,71	1.368						
Kassesti, fuldspalte		1,71	0						
Lørdift, fast gulv							0		
Lørdift, delspalte							0		
Firland, fæperiode								1,30	
Smågrise 7,3-33 kg									
Fuldspaltegulv			0						
Dænetgulv + spalter		0,133	0						
2 klima stald, Delvis spaiegulv		0,133	0						
Fast gulv				0,018	0	0,072	0		
Dybstrøelse								0,026	0
Slagtesvin 33-107 kg									
Delvis spaiegulv, 25-49 %	400	0,17	67						
Delvis spaiegulv, 50-75 %		0,17	0						
Dænet gulv + spalter		0,17	0						
Fast gulv				0,03	0	0,11	0		
Dybstrøelse + gædeareal		0,11	0					0,03	0
Dybstrøelse								0,05	0
Samlet mængde pr. år		Gylle	5.022	Fast gødning	0	Afle	0	Dybstrøelse	0
Afvigende vægtniveauer	Startvægt	Slutvægt	Faktor			Gyllebeholdere på ejendommen		3750 m ³	
Smågrise	6,7	31	1,00			Fortanke, gyllekanaler mv.		m ³	
Slagtesvin	90	110	0,30			Beholdere på anden ejendom		m ³	
						Opbevaringskapacitet i måneder		9,0 måneder	

Figur 3: Oversigt over gylleproduktion i tons

På Moderupvej 18, er der to beholder på henholdsvis 3.000 m³ og 750 m³ samt gyllekanaler og fortank³.

Det vurderes ud fra ovenstående, at der forventeligt er tilstrækkeligt opbevaringskapacitet på ejendommen med tilhørende beholder på andre ejendomme. Tilstrækkelig opbevaringskapacitet er et tilsynsanliggende fremadrettet.

Tablet 4: Opbevaringskapacitet

Lager	Kapacitet (m ³)	Overflade areal (m ²)	Overdækning
Beholder I	750	176	-
Beholder II	3.000	722	Telt overdækning
Samlet kapacitet	3.750	-	-

Risici og mulige uheld i forbindelse med opbevaringslagerne

Som beskrevet tidligere er beholderne tilmeldt den lovpligtige 10-årige beholderkontrolordning og er senest kontrolleret i henholdsvis 2015 og 2016. I tilfælde af, at gyllebeholderne springer læk, vil ansøger udføre tiltag til minimering af skadernes omfang, afhængig af skadens art og omfang. Herefter vil kommunens miljøvagt blive kontaktet, og dennes retningslinjer vil blive fulgt for yderligere reducere af miljøpåvirkninger. Procedurer ved uheld vil være de samme i nudrift og i den ansøgte drift. Der ændres ikke på håndteringen af husdyrgødning på ejendommen.

BAT på opbevaringslagre

Husdyrgødningen opbevares i traditionelle gyllebeholder af beton.

- Beholderne er stabile og kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- Lagerne tømmes hvert år og inspiceres visuelt
- Beholdernes bund og vægge er tætte
- Gyllen omrøres kun umiddelbart før tømning/udbringning
- Beholderne er tilmeldt GBK, 10-års beholderkontrol

Samlet set er det vurderet, at der anvendes den bedst tilgængelige teknik med hensyn til gødningsopbevaring jf. EU's referencedokument for bedst tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF).⁷

---

⁷ BAT-konklusion i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/75/EU for så vidt angår intensivt opdræt af fjerkræ eller svin, bilag 1, pkt. 1.11, litra b – fast overdækning

Forventede væsentlige indvirkninger på miljøet

I dette kapitel vil forurening og gener fra staldanlægget blive beskrevet.

Ammoniak og natur

I forbindelse med ansøgningen er det et krav, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 21, at der beregnes merdeposition og totaldeposition af ammoniak til den omkringliggende natur.

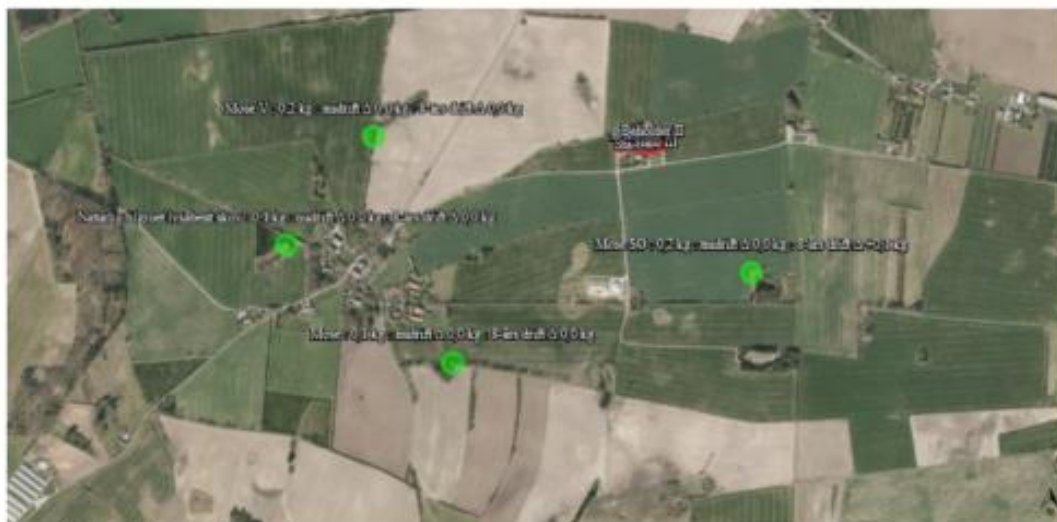
Beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen⁸ for ammoniakdeposition til forskellige ammoniakfølsomme naturtyper afhænger af, hvilken naturtype der er tale om, idet beskyttelsesniveauet er differentieret efter, om der er tale om kategori 1-, 2- eller 3-natur.

Kategori 1-natur er de nærmere opregnede ammoniakfølsomme naturtyper, der fremgår af oplysningen i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, pkt. D, hvis de er beliggende inden for et Natura 2000-område, uanset størrelse. Det er desuden en betingelse, at de er omfattet af udpegningsgrundlaget, og at de er kortlagt. Ligeledes er heder og overdrev i øvrigt omfattet, såfremt de er beliggende inden for et Natura 2000-område og omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse. Ved Kategori 1-natur er der krav om, at en maksimal totaldeposition på enten 0,2, 0,4 eller 0,7 kg N pr. ha pr. år. Kravet afhænger af antal husdyrbrug i nærheden.

Kategori 2-natur er ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder i form af højmoser, lobeliesøer, heder, der i sig selv er større end 10 ha og omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og overdrev, der i sig selv er større end 2,5 ha og omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Kategori 3-natur er ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder i form af heder, moser og overdrev, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og ammoniakfølsomme skove, som ikke er omfattet af kategori 1- eller 2-natur.

I nedenstående ses de udpegede naturpunkter og den beregnede ammoniakdeposition.

Figur 4: Oversigt over naturpunkter

⁸ Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §§ 26-27

Kategori 1-natur:

Nærmeste Natura 2000-område er placeret ca. 5,5 km nordvest for staldanlægget. Området er Natura 2000-område nr. N108 Æbelø, havet syd for og Nærá. Beregningen viser, at mer- og totaldepositionen på henholdsvis 0,0 og 0,0 kg NH₃-N/år. Husdyrproduktionen på Moderupvej 18, har derfor ingen negativ effekt på Natura 2000-området sydvest for ejendommen.

Kategori 2-natur:

Nærmeste beskyttede kategori 2-natur, er beliggende ca. 3,3 km nordøst for staldanlægget. Området er et overdrev. Beregningen i husdyrgodkendelse.dk viser, at mer- og totaldepositionen er henholdsvis 0,0 og 0,0 kg NH₃-N/år. Beregningerne i husdyrgodkendelse.dk, viser at mer- og totaldepositionen er inden for den tilladte tålegrænse, og grundet den store afstand mellem staldanlægget og naturområdet, er der ingen påvirkning af naturområdet fra staldanlæggets emissioner.

Kategori 3-natur

Tabel 5: Oversigt over kategori 3-natur der er regnet ammoniakdeposition til

Samlet resultat af ammoniakberegninger ? ⓘ

Samlet emission: 3418,1 (kg NH ₃ -N/år)	Meremission (8 års-drift): 968,8 (kg NH ₃ -N/år)	Meremission (nudrift): 0,0 (kg NH ₃ -N/år)
---	--	--

Oversigt af naturpunkter ? ⓘ

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulatiec:	Raked natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:		
Mose	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	0,1	▼
Naturlig tilgroet lysløbet skov	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1	▼
Overdrev	Kategori 2	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,0	▼
Natura 2000 - Fuglebeskyttelsesområde	Kategori 1	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,0	▼
Mose SØ	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,0	0,2	▼
Mose V	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,2	▼

Ud fra beregningen i husdyrgodkendelse.dk er den omkringliggende kategori 3-natur ikke udsat for en større ammoniakemission, end det vejledende niveau på 1,0 kg NH₃-N/år i merdeposition.

Det vurderes, at den omkringliggende natur både kategori 1-, 2- og 3-natur ikke er mere belastet end, hvad der er tilladt efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Der sker ingen bygningsmæssige udvidelser på ejendommen, hvorfor de omkringliggende naturpunkter ikke udsættes for en større emission end hidtil. Efter ny viden og de nugældende regler er det staldanlægget, der skaber emissionen og ikke antallet af dyr i stalden. Emissionen vil derfor være det samme i nudrift og ansøgt drift.

Kumulativ indvirkning fra andre husdyrbrug

Det vurderes, at der ingen kumulative virkninger er for Natura 2000-området nr. N108 Æbelø, havet syd for og Nærá. Vurderingen bygger på, at påvirkningen af kategori 1-naturen i sig selv er minimal og afstanden til naturområdet er høj.

Lugt

Afstandskrav til de forskellige beboelsestyper er beregnet ved hjælp lugtberegning FMK + ny vejledning og husdyrgodkendelse.dk, jf. nedenstående tabel. Af tabellen ses også de målte afstande fra centrum af staldanlægget til nærmeste enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone.

I lugtberegningerne medtages ikke hyppighed af rengøring samt udpumpning af husdyrgødning. Det har dog en gavnlig effekt på lugtafgivelsen, når der renholdes hyppigt. Husdyrgødningen er dermed ikke længe nok i stalden, til at der bliver dannet svovlbrinte, hvilket betyder en mindre lugt-afgivelse fra staldene.⁹

Tabel 6: Oversigt over genegrænser beregnet i husdyrgodkendelse.dk

	Korrigeret geneafstand til naboer	Vægtet gennemsnitsafstand
Byzone/sommerhusområde, Hårslev	502,4 m	3.025,9 m
Samlet bebyggelse, Møllevej 53	282,4 m	878,2 m
Enkeltbolig, Odensevej 172	158,9 m	604,4 m

Lugtgeneafstandene er beregnet for fuld besætning. Lugtens udbredelse i nærrområde, afhænger bl.a. typer af husdyr, staldindretning og geografisk placering. Disse faktorer indgår i lugtberegningen. I beregningen af geneafstanden indgår øvrige husdyrbrug indenfor 300 m af byzone og samlet bebyggelse samt 100 m fra enkelt bolig uden landbrugspligt.

⁹ Bilag, 2017/302 af 15. februar 2017, BAT-konklusioner for intensivt opdræt af fjerkræ eller svin, anvendelsesområde, 4.12, hyppig fjernelse af gylle

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulativ	Model	Ukorrigeret genomsnitt (m)	Korrigeret genomsnitt (m)	Vægtet genomsnitt (m)	Generelle overholdt	
 Gulbakken 15	0	FMC	158,9	158,9	3596,2	Ja	▼
 Møllevvej 10	0	FMC	158,9	158,9	790,6	Ja	▼
 Møllevvej 30	0	FMC	158,9	158,9	698,6	Ja	▼
 Møllevvej 9	0	FMC	158,9	158,9	751,5	Ja	▼
 Møllevvej 39	0	FMC	158,9	158,9	872,2	Ja	▼
 Møllevvej 40	0	FMC	158,9	158,9	942,4	Ja	▼
 Møllevvej 41	0	FMC	158,9	158,9	843,2	Ja	▼
 Møllevvej 61	0	FMC	158,9	158,9	904,5	Ja	▼
 Odensevej 169	0	FMC	158,9	158,9	624,7	Ja	▼
 Odensevej 171	0	FMC	158,9	158,9	624,7	Ja	▼
 Odensevej 172	0	FMC	158,9	158,9	604,4	Ja	▼
 Vestergade 105	0	FMC	158,9	158,9	629,5	Ja	▼
 Lokaltjen 2018-5	0	NF	293,9	293,9	1499,1	Ja	▼
 Lokaltjen 86	0	NF	293,9	293,9	1271,5	Ja	▼
 Møllevvej 53	0	FMC	282,4	282,4	878,2	Ja	▼
 Hørnerød By, Sørød	0	FMC	502,4	502,4	1521,6	Ja	▼
 Hørnerød By, Hørnerød	0	FMC	502,4	502,4	3025,9	Ja	▼
 Nr. Esterballe By, Nr. Sandager	0	FMC	502,4	502,4	5081	Ja	▼
 Tøfte By, Skouby	0	FMC	502,4	502,4	3576,1	Ja	▼

Konsekvenszone: 700 m

Figur 5: Oversigt over lugtene til de omkringliggende naboer - www.husdyrgodkendelse.dk

Beregningen i husdyrgodkendelse.dk viser, at lugtgene niveauet er overholdt i forhold til Byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 31.

Vurderingen af lugtgeneniveauet i nærområdet bygger på, at der ikke sker nogen udvidelse af husdyrproduktionen på ejendommen, og der udelukkende er tale om en konvertering af den allerede eksisterende godkendelse. Denne godkendelse bygger på, at ansøger ønsker at få glæde af den fleksibilitet, den ny godkendelsesordning i husdyrbrugloven medfører.

Lugtemission fra ejendommen og til de nærmeste recipienter, vil derfor være uændret fra nudrift til ansøgt drift.

Fluer og skadedyr

Generelt vil ansøger være opmærksom på bekæmpelse af skadedyr. Der sørges for at opretholde god hygiejne i staldbygninger m.v. på ejendommen for at minimere fluegenerne. Driftsbygningerne holdes løbende rene og pæne.

Skadedyr bekæmpes generelt i henhold til gældende retningslinjer på området (Institut for Agroøkologi, Århus Universitet).

Det vurderes, at der er taget foranstaltninger ift. nedbringelse af skadedyr ved at opretholde god hygiejne i staldbygninger, og at der holdes rent og pænt i driftsbygningerne.

Transport

Tabel 7: Årlige transporter fra ejendommen.

Art	Antal transporter/år	Tidspunkt
Smågrise	52	6 -18
Foder	70	7 - 20
Døde dyr	52	7 - 18
Afhentning af husdyrgødning (lastbil)	190	7 - 20
Antal transporter i alt pr. år.	364	

Ud fra en vurdering af, at det nuværende antal af transporter vil fortsætte i fremtiden, og det ikke tidligere har skabt problemer på ejendommen med antallet eller tidspunktet af transporter, forventes dette heller ikke i fremtiden at være problematisk.

Støv

Det ansøgte staldanlæg forventes kun i meget begrænset omfang at give anledning til støvgener. I forbindelse med påfyldning af korn i siloer, kan der kortvarigt opstå støvgener.

Det vurderes, at der ikke vil være støvgener for de omkringboende til ejendommen, grundet en god afstand til nærmeste nabo.

Støj

Ejendommens støjkilder kommer hovedsageligt fra den daglige brug af ventilationsanlægget, afhentning af grise og gylletransporter til/fra ejendommen

Tabel 7: Oversigt over støjende aktiviteter

Type	Driftsperiode
Fodringsanlæg	Dagligt
Fodring af dyrene	Fodring sker jævnt fordelt over døgnet
Pumpning af rågylle fra fortank	Hver 14. dag
Ventilationsanlæg	Dagligt

Ventilationssystemet er multistep med frekvensstyring, hvilket reducerer støjgener, da de kun kører efter behov.

Transporter til og fra ejendommen foregår hovedsageligt i dagtimerne, hvilket minimerer generne mht. naboer. Det vurderes, at støj fra ejendommen ikke er/forventes at blive et problem for de omkringboende, da staldanlægget er placeret i god afstand til naboer. Støjgener fra ejendommen vil være de samme fremadrettet, og da der ikke tidligere har været problemer med støjende aktivitet, forventes dette heller ikke at komme i fremtiden, da produktionen vil fortsætte i samme drift.

Lys

Ved staldanlægget, er der placeret arbejdslys ved ind- og udlevering. Lyset er placeret i en vinkel mod jorden, så lysskæret ikke skaber gener for de omkringboende. Lyset i staldene er indstillet efter tidsur og vil kun være tændt efter dyrenes behov og mandskabets. Der vil ikke være lys i staldene om natten, medmindre der er mandskab til stede.

Der er belysning på ejendommen ude og inde for at opretholde arbejdssikkerhed for mandskabet og i staldene for arbejdssikkerhed og dyrevelfærd.

Afstand til de omkringliggende naboer er god, hvorfor de ikke vil opleve lysgener fra ejendommen.

Grundvand og overfladevand

Ejendommen er beliggende i et område, der er udlagt som særlig drikkevandsinteresse. Store dele af Danmark er udlagt som drikkevandsinteresse, hvorfor dette ikke er unaturligt.

I området er der udpeget et område med følsomme indvindingsområder. Da der ikke sker nogen merudledning fra ejendommen, da der er tale om en konvertering af den eksisterende godkendelse, vil naturen og grundvandet omkring ejendommen ikke blive udsat for en større udledning end hidtil.

Figur 6: Oversigt over Særlige drikkevandsinteresser (blå) og Følsomme indvindingsområder (orange) – miljøportalen.dk

Ammoniak og BAT

Af nedenstående ses det, at det vejledende BAT krav er overholdt med 3.418 NH₃-N/år.

Samlet BAT beregning ? i			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3203	215	3418
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3203	215	3418
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 8: BAT beregning fra husdyrgodkendelse.dk

Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager) ? i

Driftstype	Ammoniakemission fra stald drift (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	3203,3	214,7	3418,1
Hudrift	3203,3	214,7	3418,1
8 års drift	2090,0	359,2	2449,2

Tabel 9: Ammoniakemission fra husdyrbruget.dk

Ammoniakreducerende teknikker

Som det ses af ovenstående beregning, så overholdes den vejledende emissionsgrænseværdi for ammoniak for den ønskede produktion. Opfyldelse af emissionsgrænsen for ammoniak sker ved hjælp af den valgte gulvprofil i stald I (delvis spaltegulv 25 - 49 % fast gulv).

Det vurderes ud fra ovenstående at det vejledende krav til BAT for ammoniakemission er overholdt ved at anvende spaltegulv i staldafsnittene, der efter BAT-konklusionen for intensivt opdræt af fjerkræ og svin er BAT.

Gyllekølingsanlægget er tilskuttet to staldafsnit (stald I og dele af stald II). Anlægget er tilsluttet samlet 2.330 m² gyllekummer. Den tilskuttede varmepumpe leverer en årlig køleydelse på 24,4 W/m², hvilket giver en samlet ammoniakreduktion på 22 % ved en kontinuerlig drift på 8.760 timer pr. år.

Bedst tilgængelige teknik (BAT)

I dette kapitel redegøres der for de vejledende emissionsgrænseværdier for ammoniak. Slutteligt beskrives management og egenkontrol for produktionen.

Hensigten i husdyrbrugloven er, at loven bygger på forureningsbegrænsningsprincippet, som er beskrevet i lovens § 1. Lovens strategi prioriterer forebyggelse højest. Forurening skal først og fremmest forebygges ved anvendelse af renere teknologi, herunder mindre forurenende råvarer, processer og anlæg. Den forurening, der ikke kan forebygges, skal begrænses mest muligt ved anvendelse af bedst mulig renseteknologi. Ved fremtidige ændringer i produktionsprocesser eller råvarer, hjælpestoffer og produkter, skal der tages højde for mulig forureningsbegrænsning på basis af principper om bedst tilgængelig teknik.

Ved godkendelse af husdyrbrug skal husdyrbruget jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1, B, 9 redegøre for valg af bedst tilgængelig teknik (BAT) med henblik på reduktion af ammoniakemissionen, hvis husdyrbrugets ammoniakemission er mere end 750 kg NH₃-N/år.

Vurdering af BAT i forhold til § 16 a, stk. 2 miljøgodkendelser skal ske på følgende områder:

1. Management/ egenkontrol
2. Fodringsstrategier
3. Staldsystemer
4. Forbrug af vand og energi
5. Opbevaring af husdyrgødning

Yderligere skal det beskrives om husdyrproduktionen får en effekt på følgende¹⁰:

6. Befolkningen og menneskers sundhed
7. Mangfoldighed, den omkringliggende natur
8. Jord, vand, luft og klima
9. Materielle goder, kulturarv og landskabet
10. Sammenspillet mellem flere faktorer
11. Sårbarhed ved større

1. Management og egenkontrol

Godt landmandsskab er en vigtig del af BAT, jf. BREF (referencedokument for brugets miljøforhold, herunder rutiner vedrørende de anvendte teknologier). Miljø- og ressourcestyring bygger på en helhedsvurdering ud fra et princip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen.

På bedriften er der taget følgende forholdsregler:

- Det årlige vand- og energiforbrug vil blive opgjort,
- Der er udarbejdet en beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld, brand m.v. er beskrevet,
- Der vil blive udarbejdet miljøledelse
- Der vil blive foretaget daglige tjek og løbende service på anlæggene efter behov
- Ansatte vil løbende deltage i relevante uddannelses- og træningsprogrammer/erfagrupper

Ansøger udfører ovenstående tiltag for at sikre, at bedriften tidligt kan identificere, hvis der skulle være utilsigtede problemer på ejendommen og søge at nedsætte det nuværende forbrug bl.a. af vand og energi.

¹⁰ Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 4, stk. 6, nr. 1-6

Beredskabsplanen giver medarbejdere på ejendommen en klar guide over, hvordan de skal forholde sig i specifikke situationer, og hvilke myndigheder der bør inddrages.

Godt landmandskab sørger også for, at de ansatte på bedriften får den nødvendige instruktion, og modtager den nødvendige uddannelse for at kunne udføre deres arbejde korrekt.

Ved en godkendelse efter husdyrbruglovens § 16 a, stk. 2, er det lovpligtigt, at ejendommen har et effektivt miljøledelsessystem. Et miljøledelsessystem søger at sætte fokus på bedriftens miljøbelastning for den vej igennem, at mindske belastningen på det omkringliggende miljø. Ejendommen vil ved en godkendelse efter den nye husdyrbruglov § 16 a, stk. 2 indføre et sådant miljøledelsessystem.

Ejendommen er løbende under opsyn for at sikre, at der ikke opstår utilsigtede situationer på ejendommen. Yderligere er driften tilrettelagt med henblik på at holde en høj sundhed i svinebesætningen, hvilket er med til at sikre, at produktionen kan ske med et lavt foderforbrug. Forholdene for foder er beskrevet tidligere i ansøgningen og nedenstående, hvor der søges at anvende det foder, der passer til dyrenes behov. Dette gøres for at opnå den bedste dyrevelfærd og effektivitet på bedriften.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at ansøger bruger BAT indenfor management. Godt landmandskab er en vigtig del af BAT. Selvom det er svært at kvantificere miljøfordele med hensyn til emissionsreduktioner eller reduktioner i brug af energi og vand, er det tydeligt, at ansvarsbevidst driftsledelse vil bidrage til en forbedret miljøpræstation for en bedrift med intensiv fjerkræproduktion og svineproduktion. Ovenstående betragtes som værende BAT ifølge EU's BAT-konklusion for så vidt angår intensivt opdræt af fjerkræ og svin.¹¹

1. Egenkontrol

På ejendommen føres der forskellige skriftlige opgørelser over egenkontrol. Fx E-kontrol, svineflytningsregistreringer og journal over medicinbehandling.

- E-kontrol (produktionseffektivitetskontrol)
- Registrering af vand- og energiforbrug
- Foderplaner
- Registrering af driftsforstyrrelser og uheld

På ejendommen er der en række faste procedurer, der ikke registreres skriftligt, såsom:

- Vask af staldsektioner inklusiv ventilatorer efter bestemte rutiner
- Tjek af opbevaringskapacitet

Staldanlægget vil løbende dagligt blive holdt under opsyn. Der vil være opsyn med, at anlægget kører, som det skal.¹²

Der udføres egenkontrol på ejendommen for at sikre, at alle miljøretlige- og dyrevelfærdsregler overholdes, så smittefare og lignende reduceres mest muligt. Egenkontrol og management er med til at nedsætte muligheden for, at der sker fejl på ejendommen.

¹¹ Bilag, 2017/302 af 15. februar 2017, BAT-konklusioner for intensivt opdræt af fjerkræ eller svin, anvendelsesområde, pkt. 1.2

¹² Bilag, 2017/302 af 15. februar 2017, BAT-konklusioner for intensivt opdræt af fjerkræ eller svin, anvendelsesområde, pkt. 1.1

2. Fodringsstrategier

Anvendelse af de bedste foderblandinger til effektivisering af fodring og minimering af udskillelsen af næringsstoffer anses som BAT.¹³ På ejendommen bruges indkøbt færdigblandet foder, som ansøger har vurderet skaber den højeste effektivitet i produktionen. Ved anvendelsen af foder med høj fordøjelighed af fosfor, og foder der er tilpasset grisenes behov, sænkes gødningens indhold af fosfor. Det vurderes, at ejendommen lever op til BAT for foderteknologi.

Ansøger tilpasser foderet til dyrenes behov for at overholde dyrevelfærdslovgivningen, og for at få den mest optimale produktion. Ved at give dyrene det foder, de har behov for, opnås der en bedre trivsel og en mere stabil tilvækst. Det rette foder giver bedre trivsel i stalden, bedre mæthed for dyrene og mindre væggtab.

3. Bedst tilgængelige staldteknologi

I BREF står der, at følgende staldsystemer BAT:

- Et fuldspaltet gulv med et vakuumsystem til hyppig fjernelse af gylle
- Et delvist spaltet gulv med reducerede gødningskanaler med hældende vægge og et vakuumsystem
- Et delvist spaltet gulv med et centralkonvekst fast gulv eller et hældende fast gulv foran stien, en gødningsrende med hældende sidevægge og en hældende gødningsbeholder¹⁴

På ejendommen er der anvendt delvis spaltegulv i staldafsnittene. Denne gulvtype er som beskrevet BAT. Dette betyder, at det er den gulvtype, EU mener, har de laveste emissioner af ammoniak og lugt.

Ansøger har indrettet sine stalde med de gulvsystemer, der passer bedst til hans produktion, og det er her, at ansøger mener at kunne få den største effektivitet, og hvor dyrevelfærdsregler ikke tilsidesættes.

Hvis de eksisterende stalde på et tidspunkt skal renoveres, vil der blive taget højde for, hvilke muligheder der er for at leve op til BAT på det pågældende tidspunkt. Det vurderes samlet, at der anvendes BAT i forhold til staldteknologi.

Yderligere er der anvendt gyllekøling i dele af staldanlægget hvilket også har en positiv effekt på ammoniakreduktionen.

4. Forbrug af vand og energi

Forventet energiforbrug

Den ansøgte produktion forventes at have et elforbrug på ca. 304.000 kWh pr. år. Elektricitet anvendes til ventilation, kompresser samt belysning af staldene m.v. Der anvendes multistep frekvenstyret ventilation, der mindsker energiforbruget. Energiforbruget forventes at være uændret fra nudrift til den ansøgte drift.

Der vil løbende blive holdt øje med energiforbruget, så evt. energisluger eller fejl hurtigst muligt opdaget, og for hele tiden at reducere energiforbruget.

¹³ Bilag, 2017/302 af 15. februar 2017, BAT-konklusioner for intensivt opdræt af fjerkræ eller svin, anvendelsesområde, pkt. 4.10.2

¹⁴ Bilag, 2017/302 af 15. februar 2017, BAT-konklusioner for intensivt opdræt af fjerkræ eller svin, anvendelsesområde, pkt. 4.12

Energibesparende foranstaltninger.

Lyset i staldene er tændt efter behov og styres af tidsur. Mht. lys i staldene er det et todelt system, dvs. i dagtimerne reguleres lysstyrken efter dyrenes behov, og når der er medarbejdere i stalden, kan der tændes ekstra lys. Lyset vil som oftest være slukket om natten, men det kan forekomme i minimalt omfang, at der er lys om natten.

Ventilatorerne i staldafsnittene vaskes og efterses sammen med det øvrige staldinventar efter hvert hold grise. Herved fjernes snavs m.v., der kan yde modstand og forøge strømforbruget.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF), der vedrører intensivt fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperaturstyring, der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation).¹⁵

De teknikker, der er beskrevet i BREF, er dem EU anser for at være de teknikker, der har den mindste effekt på omkringliggende natur og naboer og andre recipienter.

Vand

I forbindelse med den ansøgte produktion forventes forbruget af vand at være tilsvarende det hidtidige. For at forebygge vandspild, udføres der regelmæssig kontrol og overvågning af vandledninger. Der anvendes drikkenipler i staldene, som vandbesparende foranstaltning.

Vand anvendt i stalden kommer fra privat alment vandforsyningsanlæg. Det forventes, at produktionen vil bruge ca. 8.000 m³ vand årligt. Forbruget er inkl. vand til vask af stalde m.v.

Vandbesparende foranstaltninger

Ved vask af stalde anvendes iblødsætningsanlæg, hvorefter staldene vaskes med højtryksrenser med koldt vand. Både iblødsætning og vask med højtryksrenser er vandbesparende.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) anvendes der således BAT (brug af højtryksrenser, drikkenipler over trug).¹⁶

Der vil fremadrettet være fokus på ressourceforbruget, og vandforbruget vil løbende blive fulgt. Staldene vil ligeledes blive kontrolleret dagligt, og der vil blive udført småreparationer med det samme eller tilkaldes service, hvis der er behov for det. Den procedure, der er på ejendommen i dag, vil forsætte i den ansøgte drift.

¹⁵ BAT-konklusion i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/75/EU for så vidt angår intensivt opdræt af fjerkræ eller svin, bilag 1, pkt. 1.6 Effektiv energiudnyttelse

¹⁶ BAT-konklusion i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/75/EU for så vidt angår intensivt opdræt af fjerkræ eller svin, bilag 1, pkt. 1.4 Effektiv vandudnyttelse, litra c, d og e

5. Opbevaring af husdyrgødning

Husdyrgødningen opbevares i traditionel gyllebeholdere af beton.

- Beholderne er stabile og kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- Lagerne tømmes hvert år og inspiceres visuelt
- Beholdernes bund og vægge er tætte
- Gyllen omrøres kun umiddelbart før tømning/udbringning
- Beholderne er tilmeldt GBK, 10 års beholderkontrollen

Samlet set er det vurderet, at der anvendes den bedst tilgængelige teknik med hensyn til gødningsopbevaring jf. EU's referencedokument for bedst tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF).¹⁷

Ud fra ovenstående vurderes det, at produktionen på Moderupvej 18 overholder BAT for emissionen af ammoniak fra produktionen, ledelse, foderteknologi og staldindretning. Alt i alt er kravene til BAT overholdt for produktionen.

6. Befolkningen og menneskers sundhed

Ud fra beregningerne i husdyrgodkendelse.dk, kan det ses, at ammoniakkravet er overholdt. Udladningen vil være uændret fra den eksisterende drift (nudrift) til den ansøgte drift. Der er udelukkende tale om en konvertering af den eksisterende godkendelse, for at opnå en større fleksibilitet i produktionen.

Opbevaringen af døde dyr sker under godkendt kadaver kappe indrettet med spalter.

Dyrevelfærdsregler og miljøretlige regler overholdes, for at minimere risikoen for smittefare og for at skabe den bedst mulige velfærd for dyrene.

Placeringen af husdyrbruget overholder husdyrbruglovens §§ 6-8 om afstandskrav til omkringliggende recipienter. Husdyrbruget ligger i god afstand til recipienter, hvorfor det vurderes, at de omkringliggende naboer og natur ikke belastes yderligere af produktionen. Der sker ikke en ændring i produktionen på bedriften, hvorfor der ikke vil være en yderligere påvirkning end den, der er i dag.

7. Mangfoldighed, den omkringliggende natur

Habitatområdet N108: Æbelø, havet syd for og Næså er i beregningerne i husdyrgodkendelse.dk, hvor der er regnet til kanten af Natura 2000-området og ikke til det kritiske naturpunkt, der er beliggende ca. 650 meter længere nordvest. Naturpunktet er et overdrev.

De arter, som måtte være omkring husdyrbruget, vil ikke blive belastet yderligere, da der ikke sker nogen udvidelse på ejendommen, der er udelukkende tale om en konvertering af den eksisterende godkendelse og muligheden, for at skabe en større fleksibilitet i den eksisterende produktion. Udladningen fra ejendommen vil derfor ikke øges ved denne godkendelse.

¹⁷ BAT-konklusion i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/75/EU for så vidt angår intensivt opdræt af fjerkræ eller svin, bilag 1, pkt. 1.11, litra b – fast overdækning

8. Jord, vand, luft og klima

Påvirkning af jordarealer i forbindelse med udspredning sikres gennem generelle regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Husdyrbruget har en placering, der vurderes ikke at være let påvirkelig overfor eventuelle forureninger af jord, vand, luft og/eller klima. Husdyrbruget har en gyllebeholder.

Bedriftens forbrug af vand er beskrevet under pkt. 4. Det samlede vandforbrug på ejendommen forventes at være uændret, og der udføres løbende kontrol og overvågning af vandledninger, for at kunne forebygge og undgå spild.

Energiforbruget på ejendommen forventes at være 304.000 kWh pr. år, det anvendes til ventilation, kompresser, belysning m.v. Der anvendes multistep frekvensstyret ventilation i staldene, der har et minimalt energiforbrug. Der er LED-lys i alle staldafsnit. Belysningen i staldene, er tændt af dyrevelfærdsmæssige grunde.

9. Materielle goder, kulturarv og landskabet

De landskabsmæssige værdier i og omkring husdyrproduktionen vil ikke opleve ændringer ved denne godkendelse, da der ikke sker nogen bygningsmæssige ændringer på ejendommen. Der er tidligere i ansøgningsmaterialet beskrevet om det omkringliggende landskab og dets udpegninger i Nordfyns Kommunes Kommuneplan 2017-2029.

10. Sammenspillet mellem flere faktorer

Husdyrbruget har en påvirkning på de omkringlevende mennesker, dyr og natur. Det vurderes, at der ikke vil ske en ændret påvirkning af de omkringliggende recipienter. Der sker ingen bygningsmæssige og/eller udledningsmæssige ændringer på ejendommen, der er udelukkende tale om at konvertere det eksisterende produktionsareal til et areal, der skaber en større fleksibilitet i produktionen.

11. Sårbarhed ved større

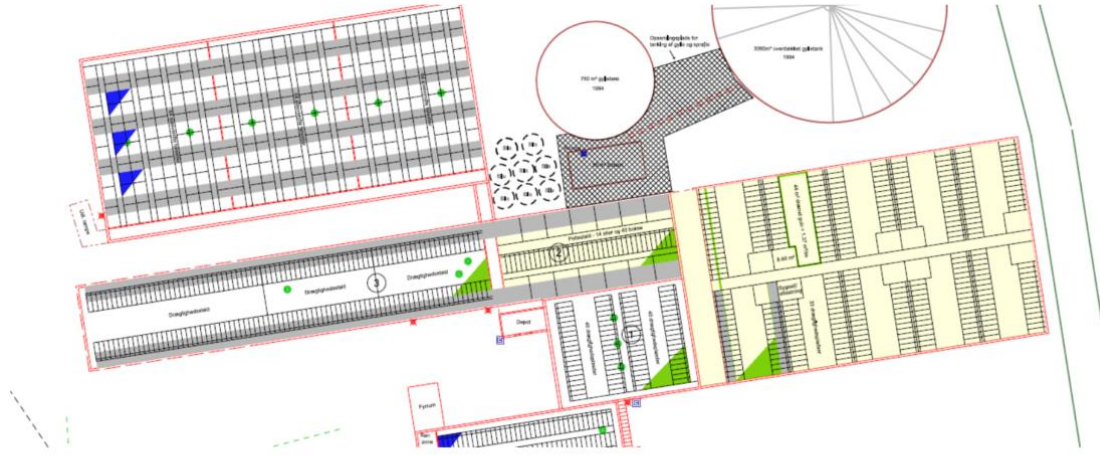
Husdyrbruget er placeret i god afstand til nærmeste naboer, og husdyrproduktionen er løbende under opsyn. Der holdes opsyn med hele ejendommens aktivitet for at sikre, at mindre uregelmæssigheder ikke udvikler sig til større ulykker.

Der er udarbejdet beredskabsplan for ejendommen, der skal sikre at de medarbejdere, der er på ejendommen, er i stand til at reagere i en situation, hvor dette måtte være nødvendigt.

Husdyrbrugets ophør

Ved husdyrbrugets ophør fjernes tilbageværende husdyrgødning, ejendommen ryddes for affald, døde dyr, spildevand, foder m.v. Ved ophør af produktionen vil ansøger sørge for, at der foretages en generel oprydning på produktionsbygninger m.v., så disse fremtræder pæne og i hygiejnisk god stand. Fodersiloer og lignende opbevaringsenheder tilknyttet produktionen vil blive tømt for indhold.

Bilag 1

Bilag 2

